

Rəsmi nəşr
Official publication

AZƏRBAYCANIN
ƏRZAQ BALANSLARI

2022

FOOD BALANCES
OF AZERBAIJAN

(Statistik məcmuə)
(Statistical yearbook)

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ
STATE STATISTICAL COMMITTEE OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN

Ünvan: Bakı şəhəri, İnşaatçılar prospekti, 81
Dövlət Statistika Komitəsi

Address: Baku city, İnshaatchilar av, 81
State Statistical Committee

Telefon: (+994 12) 377-10-70 (22-40)
Faks: (+994 12) 538-24-42
E-poçt: gunduz.mammadov@stat.gov.az

Tel. (+994 12) 377-10-70 (22-40)
Fax (+994 12) 538-24-42
E-mail: gunduz.mammadov@stat.gov.az

Məcmuəni Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
<http://www.stat.gov.az> web-portalından əldə
etmək olar

The publication will be able to get in
the site <http://www.stat.gov.az> of the State
Statistical Committee of the Republic of
Azerbaijan.

Xüsusi işarələr:

Special symbols:

hadisə baş verməmişdir	“_”	<i>not applicable</i>
məlumat mövcud deyil	“...”	<i>data not available</i>
məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur	“0,0”	<i>data characterized by the least number</i>
müqayisə mümkün deyil	“x”	<i>not comparable</i>

İzahlar:

Explanations:

Cari ilə dair məlumatlar növbəti
dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında
sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər.

*data for the current year could be
adjusted in further publications based on
the next precised statistical reports.*

bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi
arasındaki fərq rəqəmlərin
yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur.

*in some cases discrepancy between total
and the summed is explained by rounding.*

bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla
əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid
məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq
praktikaya uyğun olaraq yekun statistik
hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda
aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur.

*some discrepancies between data for
previous periods in this publication and
data for the same periods in the previous
publications are explained by precising
the primary data based on final
statistical reports according to
international practice.*

Mündəricat - Contents

Səhifə Page

Müqəddimə
Introduction

9

İCMAL ƏRZAQ BALANSLARI*SUMMARY FOOD BALANCES*

Azərbaycanın icmal ərzaq balansı, bitkiçilik məhsulları üzrə <i>Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by crop products</i>	13
Azərbaycanın icmal ərzaq balansı, heyvandarlıq məhsulları üzrə <i>Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by livestock products</i>	14
Azərbaycanın icmal ərzaq balansı, sənaye emalından keçmiş əsas növ ərzaq məhsulları üzrə <i>Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by basic food products of industrial processing.</i>	15

1. BİTKİÇİLİK MƏHSULLARININ BALANSLARI*CROP PRODUCTS' BALANCES*

1.1. Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	19
1.2. Dənlilərin (paxlalılar və çəltik istisna olmaqla) ehtiyatları və istifadələri <i>Grain (excluding leguminous and paddy) resources and utilization</i>	20
1.3. Buğda ehtiyatları və istifadələri <i>Wheat resources and utilization</i>	21
1.4. Arpa ehtiyatları və istifadələri <i>Barley resources and utilization</i>	22
1.5. Qarğıdalı ehtiyatları və istifadələri <i>Maize resources and utilization</i>	23
1.6. Vələmir ehtiyatları və istifadələri <i>Oat resources and utilization</i>	24
1.7. Sair dənlilərin (paxlahilar və çəltik istisna olmaqla) ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of other grains (excluding leguminous and paddy)</i>	25
1.8. Dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of grain legumes.</i>	26
1.9. Kartof ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of potato</i>	27
1.10. Bütün növ tərəvəzin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all sorts of vegetables</i>	28
1.11. Pomidor ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of tomato</i>	29
1.12. Soğan ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of onion</i>	30
1.13. Sair bütün növ tərəvəz ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all other sorts of vegetable</i>	31
1.14. Bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of melon growing</i>	32
1.15. Meyvə və giləmeyvələrin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of fruits and berries</i>	33
1.16. Qoz və findiq ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of walnut and hazelnut</i>	34
1.17. Nar ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of pomegranate</i>	35
1.18. Üzüm ehtiyatları və istifadələri <i>Grape resources and utilization</i>	36

	Səhifə Page
2. HEYVANDARLIQ VƏ BALIQÇILIQ MƏHSULLARININ BALANSLARI <i>BALANCES OF LIVESTOCK AND FISH PRODUCTS</i>	
2.1. Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	39
2.2. Mal əti və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of beef and veal products</i>	40
2.3. Qoyun və keçi ətinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of mutton and goat meat</i>	41
2.4. Donuz ətinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of pork</i>	42
2.5. Quş əti ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of poultry meat</i>	43
2.6. Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of milk and dairy products</i>	44
2.7. Yumurta ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of egg</i>	45
2.8. Balıq və balıq məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of fishes and fish products</i>	46
3. SƏNAYE EMALINDAN KEÇMİŞ ƏSAS NÖV ƏRZAQ MƏHSULLARININ BALANSLARI <i>THE BALANCES OF BASIC FOOD PRODUCTS OF INDUSTRIAL PROCESSING</i>	
3.1. Təmizlənmiş düyü ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of polished rice</i>	49
3.2. Bütün növ un ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all types of flour</i>	50
3.3. Bütün növ yarmaların ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all types of groats</i>	51
3.4. Tərkibində sirop, yumurta, pendir və ya meyvə cemi olmayan təzə çörək ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of bread without syrups, egg, cheese and fruit jam</i>	52
3.5. Suxarı və peçenye, uzun müddət saxlanan qənnadı məmələtlərinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of dried crust, cookies and confectionery products for a longterm storage</i>	53
3.6. Tort və şirniyyat məmələtləri, şirinləşdirici maddələr qatılmış sair çörək-bulka məmələtlərinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of cake, confectionery products and other baked goods with sweet substances</i>	54
3.7. Kakao, şokolad və şekerli qənnadı məmələtlərinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of cocoa, chocolate and sugar confectioneries</i>	55
3.8. Makaron məmələtlərinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of macaroni products</i>	56
3.9. İnsan qidası üçün yararlı duz ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of salt eligible for human nutrition</i>	57
3.10. Bitki yağlarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of vegetable oils</i>	58
3.11. Margarinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of margarine</i>	59
3.12. Meyvə və tərəvəz şirələrinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of fruits and vegetable juices</i>	60
3.13. Meyvə və tərəvəz konservlərinin ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of canned fruits and vegetables</i>	61

	Səhifə Page
3.14. Yağlılığı 1-6 faiz olan süd və qaymaq ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of milk and cream with 1- 6 percent of fat content</i>	62
3.15. Yağlılığı 6 faizdən çox olan süd və qaymaq ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of milk and cream with more than 6 percent of fat content</i>	63
3.16. Kərə yağı ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of butter</i>	64
3.17. Bütün növ pendir ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of all types of cheese</i>	65
3.18. Qatıq, qaymaq, yoqurt və s. süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of kefir , cream , yoghurt and other milk products</i>	66
3.19. Şəkər istehsali üçün xammal ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of raw material for production of sugar</i>	67
3.20. Şəkər ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of sugar</i>	68
3.21. Çay ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of tea</i>	69
3.22. Şirinləşdirilməmiş mineral və qazlı su ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of unsweetened mineral and aerated waters</i>	70
3.23. Şirinləşdirilmiş mineral və qazlı su ehtiyatları və istifadələri <i>Resources and utilization of sweetened mineral and aerated waters</i>	71

4. ÖZÜNÜTƏMİNİTMƏ SƏVİYYƏSİ GÖSTƏRİCİLƏRİ*LEVEL OF SELF-SUFFICIENCY INDICATORS*

4.1. Bitkiçilik məhsulları ilə özünütəminetmə səviyyəsi <i>Level of self-sufficiency of plant products</i>	75
4.2. Heyvandarlıq məhsulları ilə özünütəminetmə səviyyəsi <i>Level of self-sufficiency of basic livestock products</i>	76
4.3. Sənaye emalından keçmiş əsas növ ərzaq məhsulları ilə özünütəminetmə səviyyəsi <i>Level of self-sufficiency of basic food products of industry processing</i>	77

5. ƏRZAQ MƏHSULLARININ ADAMBAŞINA İSTEHLAKI GÖSTƏRİCİLƏRİ*INDICATORS OF FOOD CONSUMPTION PER CAPITA*

5.1. Minimum istehlak səbəti üzrə əsas növ ərzaq məhsullarının istehlak normaları <i>Consumption norms of basic food products by minimum consumption basket</i>	81
5.2. Adambaşına əsas növ bitkiçilik məhsullarının istehlakı, illik kq. <i>Consumption of main plant-growing products per capita, annual kg</i>	82
5.3 Adambaşına əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehlakı, illik kq. <i>Consumption of main livestock products per capita, annual kg</i>	83
5.4. Sənaye emalından keçmiş əsas növ ərzaq məhsullarının adambaşına istehlakı, illik kq <i>Consumption of main industrial processed food products per capita, annual kg</i>	84

6. MDB ÖLKƏLƏRİ ÜZRƏ ƏSAS ƏRZAQ MƏHSULLARININ BALANSLARI*BALANCE OF MAIN FOOD PRODUCTS IN THE CIS COUNTRIES*

Belarus: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalılarının ehtiyatları və istifadələri <i>Belarus: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	87
Belarus: Kartof ehtiyatları və istifadələri <i>Belarus: Resources and utilization of potato</i>	88
Belarus: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Belarus: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing</i>	89
Belarus: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri	

	Səhifə Page
<i>Belarus: Resources and utilization of fruits and berries and grape</i>	90
<i>Belarus: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Belarus: Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	91
<i>Belarus: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Belarus: Resources and utilization of milk and dairy products</i>	92
<i>Belarus: Yumurta ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Belarus: Resources and utilization of egg</i>	93
<i>Qazaxıstan: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	94
<i>Qazaxıstan: Kartof ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of potato</i>	95
<i>Qazaxıstan: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of fruits and berries and grape</i>	96
<i>Qazaxıstan: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	97
<i>Qazaxıstan: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of milk and dairy products</i>	98
<i>Qazaxıstan: Yumurta ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kazakhstan: Resources and utilization of egg</i>	99
<i>Qırğızıstan: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	100
<i>Qırğızıstan: Kartof ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of potato</i>	101
<i>Qırğızıstan: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing</i>	102
<i>Qırğızıstan: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of fruits and berries and grape</i>	103
<i>Qırğızıstan: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	104
<i>Qırğızıstan: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of milk and dairy products</i>	105
<i>Qırğızıstan: Yumurta ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Kyrgyzstan: Resources and utilization of egg</i>	106
<i>Moldova: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	107
<i>Moldova: Kartof ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of potato</i>	108
<i>Moldova: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing</i>	109
<i>Moldova: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of fruits and berries and grape</i>	110
<i>Moldova: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	111
<i>Moldova: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of milk and dairy products</i>	112
<i>Moldova: Yumurta ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Moldova: Resources and utilization of egg</i>	113
<i>Rusiya: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlalıların ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Russia: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous</i>	114
<i>Rusiya: Kartof ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Russia: Resources and utilization of potato</i>	115
<i>Rusiya: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri</i>	
<i>Russia: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing</i>	116

	Səhifə Page
Rusiya: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri <i>Russia: Resources and utilization of fruits and berries and grape</i>	117
Rusiya: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Russia: Resources and utilization of all types of meat and meat products</i>	118
Rusiya: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri <i>Russia: Resources and utilization of milk and dairy products</i>	119
Rusiya: Yumurta ehtiyatları və istifadələri <i>Russia: Resources and utilization of egg</i>	120
7. ƏRZAQ BALANSININ TƏRTİB EDİLMƏSİNƏ DAİR METODOLOJİ VƏSAİT <i>METHODOLOGICAL MANUAL ON COMQUILATION OF FOOD BALANCE</i>	123 133

MÜQƏDDİMƏ

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 30 mart tarixli 80 nömrəli Qərarı ilə “Ərzaq balansının tərtib olunması Qayda”sı təsdiq edilmiş və balans göstəricilərinin hesablanması Dövlət Statistika Komitəsinə həvalə edilmişdir.

Qarşıya qoyulmuş vəzifələri yerinə yetirmək məqsədilə BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının metodoloji tövsiyələri nəzərə alınmış, bir sıra ölkələrin təcrübəsi öyrənilmişdir.

Ərzaq balanslarının işlənməsi zamanı Dövlət Statistika Komitəsinin, Dövlət Gömrük Komitəsinin və digər dövlət orqanlarının məlumatlarından istifadə edilmişdir.

İstifadəçilərə təqdim edilən “Azərbaycanın ərzaq balansları” adlı statistik məcmuədə 2016-2021-ci illərin məlumatları verilmişdir.

Məcmuə yeddi bölmədən ibarətdir. Birinci bölmədə bitkiçilik məhsulları, ikinci bölmədə heyvandarlıq məhsulları, üçüncü bölmədə sənaye emalından keçmiş ərzaq məhsullarının ehtiyatları və istifadələrinə dair statistik məlumatlar mütləq kəmiyyətlər üzrə verilmişdir. Dördüncü bölmədə özünütəminetmə səviyyəsi, beşinci bölmədə ərzaq məhsullarının adambaşına istehlakı, altıncı bölmədə MDB ölkələri üzrə əsas ərzaq məhsullarının balansları, yedinci bölmədə isə ərzaq balanslarının hesablanmasında istifadə edilən metodologiya verilmişdir.

INTRODUCTION

“Rules on compilation of food balances” have been confirmed by the Decree of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan dated 30 March 2021, No 80 and calculation of balance indicators was entrusted to the State Statistical Committee.

In order to implement the tasks the methodological recommendations of the United Nations Food and Agriculture Organization have been taken into consideration, the experience of several countries has been studied.

Data of the State Statistical Committee, the State Customs Committee and other public authorities has been used on developing food balances.

The statistical yearbook “Food balances of Azerbaijan” presented to users contains data for 2016-2021 years.

The yearbook consists of six sections. The first section includes statistical data on crop products, the second section – animal products, the third section – supplies and use of the processed food products by absolute quantities. The fourth section provides statistical data on the level of self-sufficiency, the fifth section covers consumption of food products per capita, the sixth section - balance of the main food products in the CIS countries and seventh section is about methodology on working out of the food balances.

İCMAL ƏRZAQ BALANSLARI
SUMMARY FOOD BALANCES

2021-ci ildə Azərbaycanın icməl ərzaq balansı, bitkicilik məhsulları üzrə, ton
Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by crop products, ton

ƏHTİYATLAR / RESOURCES				İSTİFAADƏLƏR / UTILIZATION								
İlin əvvəlində qalıq Stocks at the beginning of year	İstehsal Production	İdial Import	Əhtiyatların cəmi Total of resources	Mal-qara və qus yemi üçün For fodder	Mal-qara və qus yemi üçün For seed	Qida və qeyri- qida məhsullarının istehlak üçün For production of cattle and poultries	Əhalinin səxsi istehlak fondu Personal consumption fund	İxrac Export	İtkilər Losses	İlin sonuna qalıq Stocks at the end of year	İstifadələrin cəmi Total of utilizations	Total of grains (excluding paddy)
Dənlilər (çəltik istisna olmaqla), cəmi	1 053 845	3 248 107	1 205 309	5 307 261	220 608	1 963 809	2 416 619	87 787	48 073	79 936	690 429	5 507 261
Buğda	567 392	1 837 188	1 148 101	3 552 681	132 703	762 566	2 205 730	67 398	-	58 619	325 665	3 552 681
Arpa	378 773	1 116 729	15 700	1 511 202	86 077	1 031 364	59 423	-	36 359	20 402	277 577	1 511 202
Qağıdalar	104 971	279 248	30 884	415 103	1 125	155 086	148 773	14 506	11 663	641	83 309	415 103
Vələmir	2 350	11 633	1 507	15 490	637	10 645	896	-	-	218	3 094	15 490
Sair dənliliərin cəmi	359	3 309	9 117	12 785	66	4 148	1 797	5 883	51	56	784	12 785
Dənli paxılalar	30 193	17 381	13 750	61 324	1 255	1 838	-	32 504	337	484	24 906	61 324
Kartof	636 193	1 061 958	226 906	1 925 057	168 311	55 467	7 118	843 682	92 350	57 751	700 378	1 925 057
Bütün növ taravəz	275 222	1 815 512	63 951	2 154 685	1 160	112 570	39 857	1 384 534	175 637	127 890	313 037	2 154 685
Səşən	48 984	286 375	12 432	347 791	198	-	-	247 066	13 771	29 673	57 083	347 791
Sair tarvazlar	226 238	1 529 137	51 519	1 806 894	962	112 570	39 857	1 137 468	161 866	98 217	235 954	1 806 894
Bostan məhsulları	3 129	459 872	986	463 987	304	34 557	-	382 855	12 664	30 264	3 343	463 987
Meyvə və giləməyəvə	61 528	1 204 869	166 797	1 433 194	-	4 642	148 991	837 992	391 368	11 303	38 898	1 433 194
Üzüm	2 171	209 843	22 973	234 987	-	-	101 000	116 252	10 579	4 899	2 257	234 987

**2021-ci ildə Azərbaycanın icməl ərzaq balansı, heyvandarlıq məhsulları üzrə, ton
Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by livestock products, ton**

	EHTİYATLAR / RESOURCES					İSTİFADELƏR / UTILIZATION							
	İlin əvvəlinə qalıq Stocks at the beginning of year	İstehsal Production	İdakal Import	Ehtiyatların cəmi Total of resources	İntibabına iştirak For incubation	Mal-qara va quş yenisi için For fodder of cattle and poultries	Əhalinin səxsi istehsal fondu Personal consumption fund	Qeyri-qida mahsullarının istehsalı üçün Qida mahsullarının istehsalı üçün For production of non-food products For production of foodstuffs	İxrac Export	İstehsal Losses	İlin sonuna qalıq Stocks at the end of year	İstifadəçinin cəmi Total of utilizations	
Ər və et mahsulları, cəmi	13 624	357 573	56 905	428 02	-	-	413 218	24 659	-	739	3 005	11 140	428 102
maçılı və et mahsulları	5 291	145 041	12 833	163 165	-	-	158 999	24 545	-	47	510	3 609	163 165
qoyun və keçici eti və et mahsulları	2 460	87 647	1 627	91 734	-	-	89 899	-	-	7	572	1 256	91 734
döñuz eti və et mahsulları	228	497	9 854	10 579	-	-	10 246	114	-	6	93	234	10 579
quş eti və et mahsulları	5 645	124 388	32 591	162 624	-	-	154 074	-	-	679	1 830	6 041	162 624
Sığır və sild mahsulları	33 041	2 223 427	417 513	2 673 981	-	70 320	2 537 893	2 074 930	-	17 450	15 430	32 888	2 673 981
Yumurta, min ədəd	37 058	1 838 816	17 305	1 893 179	117 676	30 054	1 699 896	-	-	9 425	36 128	1 893 179	Egg, thousand unit
Balıq və balıq mahsulları	3 312	59 513	17 215	80 040	-	-	74 496	-	1 383	669	163	3 329	Fish and fish products
Pendir	5 239	53 390	9 560	68 189	-	-	61 019	-	-	1 093	586	5 491	68 189

2021-ci ildə Azərbaycannın icməl ərzaq balansı, sənaye emalundan keçmiş əsas növ ərzaq məhsulları üzrə, ton
Summary food balance of Azerbaijan in 2021, by basic food products of industrial processing, ton

	ƏHTİYATLAR / RESOURCES				İSTİFADELƏR / UTILIZATION							
	İlin əvvəlində qalıq Stocks at the beginning of year	İstehsal Production	İdval Import	Əhtiyatların əməni Total of resources	Mal-qara va qış yemini üçün For fodder of cattle and poultries	Toxum füçin For seed	Qida məhsullarının istehsalı üçün For production of foodstuffs	Əhalinin şaxsi istehsal fondu Personal consumption fund	İxrac Export	İtkibar Losses	İlin sonuna qalıq Stocks at the end of year	İstifadələrin əməni Total of utilizations
Düyü	18376	10 062	46 766	75 204	309	-	196	63 418	34	1 009	10 238	75 204
Un	483 638	1 498 771	85 210	2 067 619	-	4 155	1 066 856	601 931	5 865	29 278	359 534	2 067 619
Yarma	16 498	8 198	9 993	34 689	-	-	-	15 652	10	635	18 392	34 689
Tərkibində sırop, yumurta, pendir və ya meyvə olmayan təzə çörək	15 096	1 278 101	214	1 293 411	-	6 550	-	1 263 759	-	8 192	14 910	1 293 411
Tort və şirniyyat məmulatları, şirniyyatçılı maddələr qatılmış sar çörəkbulka məmulatları Suxarı və peşənye, üzüm mildidət saxlanılan çənnadlı məmulatları	5059	56707	17202	78 968	-	-	-	71 662	356	846	6 104	78 968
Kakaо, şokolad və şəkarlı çənnadlı məmulatları	17 444	12 771	21 328	51 543	-	191	-	28 494	1 487	872	20 499	51 543
Makaron məmulatları İnsan qidası üçün yaranı düz	24 162	14 361	30 311	68 834	-	176	-	38 005	2 647	437	27 569	68 834
Bitki yağları	7 051	13 245	16 009	36 305	-	179	-	28 486	1 185	291	6 164	36 305
Margarin	34 343	69 459	15 150	118 952	-	11 574	-	54 700	18 336	648	33 694	118 952
Kərə yağı	2 519	26 966	13 697	43 182	-	-	23 049	94 502	15 107	684	10 493	143 835
Meyvə və taravəz şirinləri	16 551	43 961	3 093	63 605	-	-	6 139	41 087	1 935	898	43 698	93 757
Meyvə və taravəz konservləri	46 659	175 809	28 465	250 933	-	-	-	273 728	65 289	1 522	559 981	900 520
Şəkar	497 994	339 579	62 947	900 520	-	-	-	12 682	1 116	47	1 770	15 615
Çay	3 128	10 171	2 316	15 615	-	-	-	-	-	-	-	-

I. BİTKİÇİLİK MƏHSULLARININ BALANSLARI

I. PLANT PRODUCTS' BALANCES

1.1. Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahıların ehtiyatları və istifadələri
1.1. Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəline qalıq	1 395 661	1 495 190	1 200 215	1 121 039	1 324 392	1 084 038	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	2 981 455	2 839 355	3 218 397	3 440 510	3 162 952	3 265 488	<i>Production</i>
İdxal	1 704 048	1 438 077	1 170 127	1 688 290	1 486 753	1 219 059	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	6 081 164	5 772 622	5 588 739	6 249 839	5 974 097	5 568 585	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	210 313	219 874	223 745	224 023	215 384	221 863	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	1 534 661	1 512 313	1 396 711	1 543 162	1 559 804	1 965 647	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	2 361 763	2 391 627	2 364 687	2 650 781	2 715 495	2 264 498	<i>For production of foodstuffs</i>
o cümlədən:							<i>including:</i>
un və yarma istehsalına	2 115 512	2 148 802	2 148 942	2 409 907	2 479 680	2 006 473	<i>for production of flour and groats</i>
spirit istehsalına	19 691	18 725	5 454	6 154	5 669	4 233	<i>for production of spirit</i>
pivə istehsalına	11 475	11 591	11 503	12 379	13 241	58 874	<i>for production of beer</i>
sair qida məhsullarının istehsalına	215 085	212 509	198 788	222 341	216 905	194 918	<i>for production of other kinds of food products</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	124 367	133 202	134 650	143 319	136 579	120 291	<i>Personal consumption fund</i>
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	42 487	40 755	38 922	44 009	40 451	152 121	<i>For production of non-food products</i>
o cümlədən:							<i>including:</i>
qarışq yem istehsalına	39 450	37 864	36 150	40 879	37 574	145 621	<i>for production of mixed fodders</i>
kraxmal istehsalına	459	437	419	473	436	4 488	<i>for production of starch</i>
sair qeyri-qida məhsullarının istehsalına	2 578	2 454	2 353	2 657	2 441	2 012	<i>for production of other kinds of non-food products</i>
İxrac	16 676	36	44 272	22 539	798	48 410	<i>Export</i>
İtkilər	295 707	274 600	264 713	297 614	221 548	80 420	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	1 495 190	1 200 215	1 121 039	1 324 392	1 084 038	715 335	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	6 081 164	5 772 622	5 588 739	6 249 839	5 974 097	5 568 585	Total of utilization

1.2. Dənlilərin (paxlalılar və çəltik istisna olmaqla) ehtiyatları və istifadələri**1.2. Grain (excluding leguminous and paddy) resources and utilization**

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvelinə qalıq	1 388 176	1 488 341	1 191 575	1 089 250	1 291 729	1 053 845	Stocks at the beginning of year
İstehsal	2 960 264	2 808 612	3 169 845	3 405 695	3 141 787	3 248 107	Production
İdxal	1 694 210	1 427 086	1 149 781	1 672 444	1 472 018	1 205 309	Import
Ehtiyatların cəmi	6 042 650	5 724 039	5 511 201	6 167 389	5 905 534	5 507 261	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	209 057	217 821	220 625	221 961	213 861	220 608	For seed
Mal-qara və quş yemi üçün	1 533 507	1 510 857	1 394 387	1 540 691	1 557 749	1 963 809	For fodder of cattle and poultries
Qida məhsullarının istehsalı üçün	2 361 763	2 391 627	2 364 687	2 650 781	2 715 495	2 264 498	For production of foodstuffs
o cümlədən:							including:
un və yarma istehsalına	2 115 512	2 148 802	2 148 942	2 409 907	2 479 680	2 006 473	for production of flour and groats
spirit istehsalına	19 691	18 725	5 454	6 154	5 669	4 233	for production of spirit
pivə istehsalına sair qida məhsullarının istehsalına	11 475	11 591	11 503	12 379	13 241	58 874	for production of beer
215 085	212 509	198 788	222 341	216 905	194 918		for production of other kinds of food products
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	95 517	97 261	96 496	103 734	103 231	87 787	Personal consumption fund
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	42 487	40 755	38 922	44 009	40 451	152 121	For production of non-food products
o cümlədən:							including:
qarışq yem istehsalına	39 450	37 864	36 150	40 879	37 574	145 621	for production of mixed fodders
kraxmal istehsalına	459	437	419	473	436	4 488	for production of starch
sair qeyri-qida məhsullarının istehsalına	2 578	2 454	2 353	2 657	2 441	2 012	for production of other kinds of non-food products
İxrac	16 635	1	42852	17 647	-	48 073	Export
İtkilər	295 343	274 142	263 982	296 837	220 902	79 936	Losses
İlin sonuna qalıq	1 488 341	1 191 575	1 089 250	1 291 729	1 053 845	690 429	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	6 042 650	5 724 039	5 511 201	6 167 389	5 905 534	5 507 261	<i>Total of utilization</i>

1.3. Buğda ehtiyatları və istifadələri

1.3. Wheat resources and utilization

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq	875 248	1 025 631	829 824	706 931	864 010	567 392	Stocks at the beginning of year	
İstehsal	1 799 859	1 769 574	1 991 683	2 114 139	1 818 665	1 837 188	Production	
İdxal	1 599 599	1 274 434	1 080 906	1 584 998	1 365 100	1 148 101	Import	
Ehtiyatların cəmi	4 274 706	4 069 639	3 902 413	4 406 068	4 047 775	3 552 681	Total of resources	
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Toxum üçün	137 555	146 964	147 971	142 181	133 962	132 703	For seed	
Mal-qara və quş yemi üçün	529 389	503 993	483 283	545 657	501 285	762 566	For fodder of cattle and poultries	
Qida məhsullarının istehsali üçün	2 198 730	2 224 410	2 211 379	2 459 354	2 533 932	2 062 309	For production of foodstuffs	
o cümlədən:							including:	
un və yarma istehsalına	2 114 682	2 144 411	2 147 171	2 386 859	2 467 332	2 004 620	for production of flour and groats	
spirit istehsalına	19 593	18 636	5 367	6 059	5 566	4 121	for production of spirit	
pivə istehsalına	40	38	36	41	38	33	for production of beer	
sair qida məhsullarının istehsalına	64 415	61 325	58 805	66 395	60 996	53 535	for production of other kinds of food products	
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	80 691	81 972	81 979	87 538	87 244	67 398	Personal consumption fund	
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	41 957	39 944	38 303	43 246	39 730	143 421	For production of non-food products	
o cümlədən:							including:	
qarışiq yem istehsalına	38 927	37 060	35 537	40 123	36 860	141 325	for production of mixed fodders	
kraxmal istehsalına	452	430	413	466	429	84	for production of starch	
sair qeyri-qida məhsullarının istehsalına	2 578	2 454	2 353	2 657	2 441	2 012	for production of other kinds of non-food products	
İxrac	-	-	-	1 500	-	-	Export	
İtkilər	260 753	242 532	232 567	262 582	184 230	58 619	Losses	
İlin sonuna qalıq	1 025 631	829 824	706 931	864 010	567 392	325 665	Stocks at the end of year	
İstifadələrin cəmi	4 274 706	4 069 639	3 902 413	4 406 068	4 047 775	3 552 681	Total of utilization	

1.4. Arpa ehtiyatları və istifadələri
1.4. Barley resources and utilization

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq	382 912	349 813	247 761	276 670	329 660	378 773		Stocks at the beginning of year
İstehsal	928 923	792 182	916 036	988 184	992 439	1 116 729		Production
İdxal	1 279	46 814	15 068	14 160	56 284	15 700		Import
Ehtiyatların cəmi	1 313 114	1 188 809	1 178 865	1 279 014	1 378 383	1 511 202		Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Toxum üçün	69 965	69 164	71 053	78 033	78 061	86 077		For seed
Mal-qara və quş yemi üçün	831 465	829 668	746 458	809 873	872 794	1 031 364		For fodder of cattle and poutries
Qida məhsullarının istehsalı üçün	11 533	11 642	11 554	12 433	13 306	58 953		For production of foodstuffs
o cümlədən:								including:
spirit istehsalına	98	89	87	95	103	112		for production of spirit
pivə istehsalına	11 435	11 553	11 467	12 338	13 203	58 841		for production of beer
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	409	371	366	398	429	470		For production of non-food products
o cümlədən:								including:
qarışık yem istehsalına	402	364	360	391	422	462		for production of mixed fodders
kraxmal istehsalına	7	7	6	7	7	8		for production of starch
İxrac	16 566	-	42 810	16 121	-	36 359		Export
İtkilər	33 363	30 203	29 954	32 496	35 020	20 402		Losses
İlin sonuna qalıq	349 813	247 761	276 670	329 660	378 773	277 577		Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	1 313 114	1 188 809	1 178 865	1 279 014	1 378 383	1 511 202		Total of utilization

1.5. Qarğıdahı ehtiyatları və istifadələri
1.5. Maize resources and utilization

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvelinə qalıq	128 785	111 363	111 626	103 239	94 934	104 971	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	223 991	235 669	247 939	283 570	314 512	279 248	<i>Production</i>
İdxal	90 876	97 666	51 724	71 069	48 581	30 884	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	443 652	444 698	411 289	457 878	458 027	415 103	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	1 255	1 249	1 111	1 149	1 179	1 125	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	165 752	166 143	153 661	171 067	171 123	155 086	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	150 148	152 063	139 406	175 704	165 541	141 130	<i>For production of foodstuffs including:</i>
o cümlədən:							
un və yarma istehsalına	-	1 561	211	20 741	10 528	643	<i>for production of flour and groats</i>
sair qida məhsullarının istehsalına	150 148	150 502	139 195	154 963	155 013	140 487	<i>for production of other kinds of food products</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	14 522	13 003	13 277	14 391	14 582	14 506	<i>Personal consumption fund</i>
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	22	22	22	23	23	7 643	<i>For production of non-food products</i>
o cümlədən:							
qarışq yem istehsalına	22	22	22	23	23	3 247	<i>for production of mixed fodders</i>
kraxmal istehsalına	...	...	...	...	...	4 396	<i>for production of starch</i>
İxrac	-	-	27	1	-	11 663	<i>Export</i>
İtkilər	590	592	546	609	608	641	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	111 363	111 626	103 239	94 934	104 971	83 309	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	443 652	444 698	411 289	457 878	458 027	415 103	Total of utilization

1.6. Vələmir ehtiyatları və istifadələri**1.6. Oat resources and utilization**

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	961	1 402	1 805	2 103	2 669	2 350	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	6 911	9 355	10 516	13 542	11 101	11 633	<i>Production</i>
İdxal	1 153	1 029	1 293	1 358	1 723	1 507	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	9 025	11 786	13 614	17 003	15 493	15 490	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	271	426	460	549	582	637	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	6 202	8 099	9 356	11 685	10 647	10 645	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	522	682	788	983	896	896	<i>For production of foodstuffs</i>
o cümlədən: sair qida məhsullarının istehsalına	522	682	788	983	896	896	<i>including: for production of other kinds of food products</i>
İtkilər	628	774	893	1 117	1 018	218	<i>Losses</i>
İxrac	-	-	14	-	-	-	<i>Export Stocks at the end of year</i>
İlin sonuna qalıq	1 402	1 805	2 103	2 669	2 350	3 094	<i>year</i>
İstifadələrin cəmi	9 025	11 786	13 614	17 003	15 493	15 490	Total of utilization

1.7. Sair dənlilərin (paxlahılar və çəltik istisna olmaqla) ehtiyatları və istifadələri
1.7. Resources and utilization of other grains (excluding leguminous and paddy)

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	270	132	559	307	456	359	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	580	1 832	3 671	6 260	5 070	3 309	<i>Production</i>
İdxal	1 303	7 143	790	859	330	9 117	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	2 153	9 107	5 020	7 426	5 856	12 785	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	11	18	30	49	77	66	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	699	2 954	1 629	2 409	1 900	4 148	<i>For fodder of cattle and poultry</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	830	2 830	1 560	2 307	1 820	1 210	<i>For production of foodstuffs</i>
o cümlədən:							<i>including:</i>
un və yarma istehsalına	830	2 830	1 560	2 307	1 820	1 210	<i>for production of flour and groats</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	304	2 286	1 240	1 805	1 405	5 883	<i>Personal consumption fund</i>
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	99	418	231	342	269	587	<i>For production of non-food products</i>
o cümlədən:							<i>including:</i>
qarışq yem istehsalına	99	418	231	342	269	587	<i>for production of mixed fodders</i>
İxrac	69	1	1	25	-	51	<i>Export</i>
İtkilər	9	41	22	33	26	56	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	132	559	307	456	359	784	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	2 153	9 107	5 020	7 426	5 856	12 785	Total of utilization

1.8. Dənli paxlahıların ehtiyatları və istifadələri
1.8. Resources and utilization of grain legumes

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq	7 485	6 849	8 640	31 789	32 663	30 193		<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	21 191	30 743	48 552	34 815	21 165	17 381		<i>Production</i>
İdxal	9 838	10 991	20 346	15 846	14 735	13 750		<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	38 514	48 583	77 538	82 450	68 563	61 324		<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Toxum üçün	1 256	2 053	3 120	2 062	1 523	1 255		<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	1 154	1 456	2 324	2 471	2 055	1 838		<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	28 850	35 941	38 154	39 585	33 348	32 504		<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	41	35	1 420	4 892	798	337		<i>Export</i>
İtkilər	364	458	731	777	646	484		<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	6 849	8 640	31 789	32 663	30 193	24 906		<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	38 514	48 583	77 538	82 450	68 563	61 324		<i>Total of utilization</i>

1.9. Kartof ehtiyatları və istifadələri
1.9. Resources and utilization of potato

							ton
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	534 264	592 252	609 384	572 895	613 567	636 193	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	902 396	913 899	898 914	1 004 172	1 037 637	1 061 958	<i>Production</i>
İdxal	191 204	168 800	158 272	201 294	189 346	226 906	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	1 627 864	1 674 951	1 666 570	1 778 361	1 840 550	1 925 057	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	188 373	176 316	197 954	170 763	170 964	168 311	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	28 904	38 261	39 020	42 241	44 033	55 467	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	721 585	732 062	721 435	814 552	830 686	843 682	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	8	294	6 670	7 700	6 314	7 118	<i>For production of foodstuffs</i>
İxrac	38 248	57 688	66 685	61 824	81 418	92 350	<i>Export</i>
İtkilər	58 502	60 946	61 911	67 714	70 942	57 751	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	592 252	609 384	572 895	613 567	636 193	700 378	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 627 864	1 674 951	1 666 570	1 778 361	1 840 550	1 925 057	<i>Total of utilization</i>

1.10. Bütün növ tərəvəzin ehtiyatları və istifadələri
1.10. Resources and utilization of all sorts of vegetables

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	189 282	203 338	205 223	219 804	263 922	275 222	Stocks at the beginning of year
İstehsal	1 270 622	1 405 619	1 521 931	1 714 678	1 738 860	1 815 512	Production
İdxal	61 184	45 917	36 794	39 806	56 037	63 951	Import
Ehtiyatların cəmi	1 521 088	1 654 874	1 763 948	1 974 288	2 058 819	2 154 685	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	1 252	1 180	1 182	1 179	1 132	1 160	For seed
Mal-qara və quş yemi üçün	32 876	35 767	38 125	42 671	44 498	112 570	For fodder of cattle and poutries
Qida məhsullarının istehsalı üçün	57 908	73 924	59 913	66 603	62 696	39 857	For production of foodstuffs
o cümlədən:							including:
tərəvəz şirələrinin istehsalına			95	10	6	84	for production of vegetable juices
tərəvəz konservləri istehsalına	57 908	73 924	59 818	66 593	62 690	39 773	for production of canned vegetable food
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 013 076	1 012 922	1 109 021	1 264 328	1 337 660	1 384 534	Personal consumption fund
İxrac	125 884	231 475	235 299	222 985	220 188	175 637	Export
İtkilər	86 754	94 383	100 604	112 600	117 423	127 890	Losses
İlin sonuna qalıq	203 338	205 223	219 804	263 922	275 222	313 037	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	1 521 088	1 654 874	1 763 948	1 974 288	2 058 819	2 154 685	Total of utilization

1.11 Pomidor ehtiyatları və istifadələri*)
1.11. Resources and utilization of tomato*)

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq		79 579	80 851	95 393	95 064	106 764	118 778	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal		502 769	624 198	609 179	697 817	774 877	807 347	<i>Production</i>
İdxal		21 021	6 839	4 858	3 862	4 765	5 246	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi		603 369	711 888	709 430	796 743	886 406	931 371	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Toxum üçün		14	13	12	12	12	12	<i>For seed</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün		16 877	15 607	18 621	31 408	22 745	14 228	<i>For production of foodstuffs</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu		369 903	406 182	382 721	437 986	506 217	592 550	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac		101 333	154 116	172 575	175 159	188 128	145 769	<i>Export</i>
İtkilər		34 391	40 577	40 437	45 414	50 526	53 089	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq		80 851	95 393	95 064	106 764	118 778	125 723	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi		603 369	711 888	709 430	796 743	886 406	931 371	<i>Total of utilization</i>

*) "Bütün növ tərəvəz" göstəricisine daxil edilmişdir

*) Included to the indicator of "all kinds of vegetables"

1.12. Soğan ehtiyatları və istifadələri
1.12. Resources and utilization of onion

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	19 287	28 540	11 963	23 519	43 872	48 984	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	178 249	207 497	235 470	267 229	274 884	286 375	<i>Production</i>
İdxal	13 282	63	167	3 778	13 533	12 432	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	210 818	236 100	247 600	294 526	332 289	347 791	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	203	210	216	211	199	198	<i>For seed</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	167 687	154 639	169 884	197 475	237 061	247 066	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	3 069	56 612	40 687	26 155	17 203	13 771	<i>Export</i>
İtkilər	11 319	12 676	13 294	26 813	28 842	29 673	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	28 540	11 963	23 519	43 872	48 984	57 083	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	210 818	236 100	247 600	294 526	332 289	347 791	Total of utilization

1.13. Sair tərəvəz ehtiyatları və istifadələri
1.13. Resources and utilization of other vegetable

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	169 995	174 798	193 260	196 285	220 050	226 238	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 092 373	1 198 122	1 286 461	1 447 449	1 463 976	1 529 137	<i>Production</i>
İdxal	47 902	45 854	36 627	36 028	42 504	51 519	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	1 310 270	1 418 774	1 516 348	1 679 762	1 726 530	1 806 894	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	1 049	970	966	968	933	962	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	32 876	35 767	38 125	42 671	44 498	112 570	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Qida məhsullarının istehsali üçün	57 908	73 924	59 913	66 603	62 696	39 857	<i>For production of foodstuffs</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	845 389	858 283	939 137	1 066 853	1 100 599	1 137 468	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	122 815	174 863	194 612	196 830	202 985	161 866	<i>Export</i>
İtkilər	75 435	81 707	87 310	85 787	88 581	98 217	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	174 798	193 260	196 285	220 050	226 238	255 954	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 310 270	1 418 774	1 516 348	1 679 762	1 726 530	1 806 894	Total of utilization

1.14. Bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri

1.14. Resources and utilization of melon growing

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəline qalıq	3 766	3 428	2 942	2 304	3 097	3 129	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	464 771	438 080	401 943	447 637	448 083	459 872	<i>Production</i>
İdxal	150	154	1 327	354	877	986	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	468 687	441 662	406 212	450 295	452 057	463 987	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	396	351	314	320	300	304	<i>For seed</i>
Mal-qara və quş yemi üçün	34 907	32 894	30 254	33 537	33 668	34 557	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	398 399	380 831	346 531	380 007	380 953	382 855	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	986	836	313	3 962	4 521	12 664	<i>Export</i>
İtkilər	30 571	23 808	26 496	29 372	29 486	30 264	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	3 428	2 942	2 304	3 097	3 129	3 343	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	468 687	441 662	406 212	450 295	452 057	463 987	Total of utilization

1.15. Meyvə və giləmeyvələrin ehtiyatları və istifadələri**1.15. Resources and utilization of fruits and berries**

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvelinə qalıq	46 554	48 538	47 365	56 674	59 307	61 528	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	882 800	954 785	1 010 816	1 099 710	1 133 132	1 204 869	<i>Production</i>
İdxal	95 186	98 732	138 078	141 528	152 326	166 797	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	1 024 540	1 102 055	1 196 259	1 297 912	1 344 765	1 433 194	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	3 318	3 569	3 874	4 204	4 355	4 642	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	60 266	68 316	61 785	71 867	77 304	148 991	<i>For production of foodstuffs</i>
o cümlədən: meyvə şirələri istehsalına	15 556	21 606	19 942	21 970	27 700	48 276	<i>including: for production of fruit juices</i>
meyvə konservləri istehsalına	44 710	46 710	41 843	49 897	49 604	100 715	<i>for production of canned fruits</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	678 156	693 426	728 641	796 229	871 656	837 992	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	219 748	273 767	328 338	347 917	310 871	391 368	<i>Export</i>
İtkilər	14 514	15 612	16 947	18 388	19 051	11 303	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	48 538	47 365	56 674	59 307	61 528	38 898	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 024 540	1 102 055	1 196 259	1 297 912	1 344 765	1 433 194	Total of utilization

1.16. Qoz və findiq ehtiyatları və istifadələri*
1.16. Resources and utilization of walnut and hazelnut*

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	2 308	2 365	2 945	8 457	5 867	5 425	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	43 720	55 383	63 812	65 374	62 103	80 766	<i>Production</i>
İdxal	4 298	4 917	6 792	8 438	4 903	7 649	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	50 326	62 665	73 549	82 269	72 873	93 840	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Qida məhsullarının istehsali üçün	4 028	7 068	15 556	20 659	14 675	6 061	<i>For production of foodstuffs</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	26 022	27 707	26 975	28 093	29 765	48 791	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	17 207	24 068	21 531	26 498	21 987	29 264	<i>Export</i>
İtkilər	704	877	1 030	1 152	1 021	1 314	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	2 365	2 945	8 457	5 867	5 425	8 410	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	50 326	62 665	73 549	82 269	72 873	93 840	Total of utilization

* Meyvə və giləmeyvələrin cəminə daxil edilmişdir

* Included to the total fruits and berries

1.17. Nar ehtiyatları və istifadələri*
1.17. Resources and utilization of pomegranate*

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
İlin əvvəlinə qalıq		7 795	7 194	7 708	7 652	8 871	8 979	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal		145 141	156 797	155 105	181 060	182 149	185 296	<i>Production</i>
İdxal		127	9	5	31	23	71	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	153 063	164 000	162 818	188 743	191 043	194 346	Total of resources	
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Qida məhsullarının istehsalı üçün		8 019	12 105	1 382	18 235	20 384	14 016	<i>For production of foodstuffs</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu		128 347	135 187	142 246	141 504	139 534	128 123	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac		7 360	6 703	9 258	17 490	19 472	40 352	<i>Export</i>
İtkilər		2 143	2 297	2 280	2 643	2 674	2 721	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq		7 194	7 708	7 652	8 871	8 979	9 134	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	153 063	164 000	162 818	188 743	191 043	194 346	Total of utilization	

* Meyvə və giləmeyvələrin cəminə daxil edilmişdir

* Included to the total fruits and berries

1.18. Üzüm ehtiyatları və istifadələri
1.18. Grape resources and utilization

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 644	1 525	1 610	1 788	2 114	2 171	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	136 499	152 843	167 591	201 842	208 019	209 843	<i>Production</i>
İdxal	20 623	13 259	16 900	16 417	15 848	22 973	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	158 766	167 627	186 101	220 047	225 981	234 987	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Qida məhsullarının istehsalı üçün	65 328	68 974	76 575	90 543	92 985	101 000	<i>For production of foodstuffs</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	84 465	91 028	100 547	118 589	119 425	116 252	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	4 138	2 520	3 311	4 214	6 689	10 579	<i>Export</i>
İtkilər	3 310	3 495	3 880	4 587	4 711	4 899	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	1 525	1 610	1 788	2 114	2 171	2 257	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	158 766	167 627	186 101	220 047	225 981	234 987	Total of utilization

II. HEYVANDARLIQ VƏ BALIQÇILIQ MƏHSULLARININ BALANSLARI

II. BALANCES OF LIVESTOCK AND FISH PRODUCTS

2.1. Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
2.1. Resources and utilization of all types of meat and meat products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	4 139	4 245	12 163	13 126	13 592	13 624	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	302 227	316 827	326 024	335 719	346 011	357 573	<i>Production</i>
İdxal	41 719	57 991	68 874	72 334	63 627	56 905	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	348 085	379 063	407 061	421 179	423 230	428 102	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	342 092	364 291	390 531	403 829	406 703	413 218	<i>Personal consumption fund</i>
ondan:							<i>of which:</i>
qida məhsullarının istehsalı	16 157	16 992	18 957	21 577	27 897	24 659	<i>for production food products</i>
İxrac	134	665	775	980	109	739	<i>Export</i>
İtkilər	1 614	1 944	2 629	2 778	2 794	3 005	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	4 245	12 163	13 126	13 592	13 624	11 140	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	348 085	379 063	407 061	421 179	423 230	428 102	Total of utilization

2.2. Mal əti və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
2.2. Resources and utilization of beef and beef products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
<i>Stocks at the beginning of year</i>							
İlin əvvəlinə qalıq	1 673	1 543	4 875	5 145	5 180	5 291	
İstehsal	130 984	132 902	135 620	137 929	143 082	145 041	<i>Production</i>
İdxal	9 245	21 243	23 833	22 362	20 715	12 833	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	141 902	155 688	164 328	165 436	168 977	163 165	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
<i>Personal consumption fund</i>							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	139 742	150 094	158 377	159 384	162 857	158 999	
ondan:							<i>of which:</i>
qida məhsullarının istehsali	14 927	15 418	17 301	19 928	26 101	24 545	<i>for production food products</i>
İxrac	132	90	85	141	61	47	<i>Export</i>
İtkilər	485	629	721	731	768	510	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	1 543	4 875	5 145	5 180	5 291	3 609	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	141 902	155 688	164 328	165 436	168 977	163 165	Total of utilization

2.3. Qoyun və keçi əti və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri**2.3. Resources and utilization of mutton and goat meat and meat products**

ton							ton
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 011	1 068	2 198	2 267	2 400	2 460	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	75 254	79 092	80 800	85 300	87 058	87 647	<i>Production</i>
İdxal	994	1 973	1 700	2 105	2 429	1 627	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	77 259	82 133	84 698	89 672	91 887	91 734	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	75 834	79 194	81 454	86 389	88 547	89 899	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	2	339	171	29	6	7	<i>Export</i>
İtkilər	355	402	806	854	874	572	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	1 068	2 198	2 267	2 400	2 460	1 256	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	77 259	82 133	84 698	89 672	91 887	91 734	Total of utilization

2.4. Donuz əti və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
2.4. Resources and utilization of pork and pork products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	65	96	161	174	197	228	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	472	471	483	494	483	497	<i>Production</i>
İdxal	6 225	8 000	8 268	8 877	9 715	9 854	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	6 762	8 567	8 912	9 545	10 395	10 579	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	6 617	8 336	8 660	9 255	10 065	10 246	<i>Personal consumption fund of which:</i>
ondan:							
qida məhsullarının istehsalı	1 167	1 480	1 539	1 649	1 796	114	<i>for production food products</i>
İxrac	-	0	4	12	11	6	<i>Export</i>
İtkilər	49	70	74	81	91	93	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	96	161	174	197	228	234	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	6 762	8 567	8 912	9 545	10 395	10 579	Total of utilization

2.5. Quş əti və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri**2.5. Resources and utilization of poultry meat and meat products**

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 390	1 538	4 929	5 540	5 815	5 645	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	95 517	104 362	109 121	111 996	115 388	124 388	<i>Production</i>
İdxal	25 255	26 775	35 073	38 990	30 768	32 591	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	122 162	132 675	149 123	156 526	151 971	162 624	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	119 899	126 667	142 040	148 801	145 234	154 074	<i>Personal consumption fund</i>
ondan:							<i>of which:</i>
qida məhsullarının istehsali	63	94	117	-	-	-	<i>for production food products</i>
İxrac	-	236	515	798	31	679	<i>Export</i>
İtkilər	725	843	1 028	1 112	1 061	1 830	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	1 538	4 929	5 540	5 815	5 645	6 041	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	122 162	132 675	149 123	156 526	151 971	162 624	<i>Total of utilization</i>

2.6. Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri 2.6. Resources and utilization of milk and dairy products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvelinə qalıq	22 115	4 914	5 668	9 638	21 828	33 041	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	2 009 913	2 024 143	2 080 437	2 150 817	2 192 497	2 223 427	<i>Production</i>
İdxal	288 488	344 018	330 853	391 258	461 348	417 513	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	2 320 516	2 373 075	2 416 958	2 551 713	2 675 673	2 673 981	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	23 668	24 657	25 483	28 019	30 352	70 320	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu (süd məhsulları daxil edilməklə)	2 276 948	2 317 418	2 358 911	2 439 133	2 569 506	2 537 893	<i>Personal consumption fund</i>
ondan: qida məhsullarının istehsalı	2 017 446	2 096 413	2 025 706	2 086 669	2 145 476	2 074 930	<i>of which: for production of food products</i>
o cümlədən:							<i>including:</i>
pendir istehsalına	407 142	444 533	412 466	422 975	440 401	358 042	<i>for production of cheese</i>
süd və qaymaq istehsalına	913 379	959 931	964 312	996 294	1 004 407	967 589	<i>for production of milk and sour cream</i>
kərə yağı istehsalına	560 551	553 786	517 500	527 019	539 058	590 356	<i>for production of butter</i>
qatiq istehsalına	123 973	126 573	119 440	119 563	123 103	127 596	<i>for production of caucasian milk</i>
sair məhsulların istehsalına	12 401	11 590	11 988	20 818	38 507	31 347	<i>for production of other kinds of products</i>
İxrac	5 753	15 983	12 647	49 595	27 006	17 450	<i>Export</i>
İtkilər	9 233	9 349	10 279	13 138	15 768	15 430	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	4 914	5 668	9 638	21 828	33 041	32 888	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	2 320 516	2 373 075	2 416 958	2 551 713	2 675 673	2 673 981	Total of utilization

2.7. Yumurta ehtiyatları və istifadələri
2.7. Resources and utilization of egg

min ədəd							thousand unit
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvelinə qalıq	7 417	8 226	32 869	32 969	35 541	37 058	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 609 813	1 714 024	1 676 213	1 827 072	1 906 198	1 838 816	<i>Production</i>
İdxal	19 057	133	18 537	2 384	162	17 305	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	1 636 287	1 722 383	1 727 619	1 862 425	1 941 901	1 893 179	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	25 976	27 343	27 425	29 566	30 827	30 054	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
İnkubasiya məqsədilə istifadə edilmişdir	91 708	107 059	107 385	115 764	120 704	117 676	<i>Incubation</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 503 731	1 537 343	1 507 205	1 637 362	1 743 644	1 699 896	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	-	9 194	44 034	34 920	-	-	<i>Export</i>
İtkilər	6 646	8 575	8 601	9 272	9 668	9 425	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	8 226	32 869	32 969	35 541	37 058	36 128	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 636 287	1 722 383	1 727 619	1 862 425	1 941 901	1 893 179	Total of utilization

2.8. Balıq və balıq məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
2.8. Resources and utilization of fishes and fish products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	641	2 888	2 960	3 293	3 339	3 312	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	63 146	63 812	61 879	63 084	61 217	59 513	<i>Production</i>
İdxal	13 794	15 259	13 148	14 274	14 496	17 215	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	77 581	81 959	77 987	80 651	79 052	80 040	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	73 361	77 353	72 799	75 328	73 202	74 496	<i>Personal consumption fund</i>
Qeyri-qida məhsullarının istehsalına	909	949	1 163	1 187	1 374	1 383	<i>Production of non-food products</i>
İxrac	215	479	522	583	779	669	<i>Export</i>
İtkilər	208	218	210	214	385	163	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	2 888	2 960	3 293	3 339	3 312	3 329	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	77 581	81 959	77 987	80 651	79 052	80 040	Total of utilization

III. SƏNAYE EMALINDAN KEÇMİŞ ƏSAS NÖV ƏRZAQ MƏHSULLARININ BALANSLARI

*III. THE BALANCES OF BASIC FOOD
PRODUCTS OF INDUSTRIAL PROCESSING*

3.1. Təmizlənmiş düyü ehtiyatları və istifadələri

3.1. Resources and utilization of polished rice

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	890	12 017	17 424	17 475	17 029	18 376	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	5 406	15 916	11 975	11 070	9 397	10 062	<i>Production</i>
İdxal	48 186	51 060	49 826	48 655	56 884	46 766	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	54 482	78 993	79 225	77 200	83 310	75 204	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Toxum üçün	251	510	405	404	300	309	<i>For seed</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	41 455	59 990	60 275	58 715	63 487	63 418	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	...	...	...	...	...	196	<i>Production of food products</i>
İxrac	27	8	6	16	29	34	<i>Export</i>
İtkilər	732	1 061	1 064	1 036	1 118	1 009	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	12 017	17 424	17 475	17 029	18 376	10 238	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	54 482	78 993	79 225	77 200	83 310	75 204	Total of utilization

3.2. Bütün növ un ehtiyatları və istifadələri
3.2. Resources and utilization of all types of flour

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	490 942	494 632	481 234	457 648	468 709	483 638	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 582 300	1 603 125	1 603 133	1 806 069	1 855 293	1 498 771	<i>Production</i>
İdxal	66 489	70 155	73 223	88 453	97 302	85 210	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	2 139 731	2 167 912	2 157 590	2 352 170	2 421 304	2 067 619	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	24 942	25 271	25 150	27 417	28 224	4 155	<i>For fodder of cattle and poulties</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	700 959	712 230	720 553	838 087	841 465	601 931	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	886 508	914 872	918 994	979 362	1 026 670	1 066 856	<i>Production of food products</i>
İxrac	2 391	3 607	4 693	5 287	7 019	5 865	<i>Export</i>
İtkilər	30 299	30 698	30 552	33 308	34 288	29 278	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	494 632	481 234	457 648	468 709	483 638	359 534	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	2 139 731	2 167 912	2 157 590	2 352 170	2 421 304	2 067 619	Total of utilization

3.3. Bütün növ yarmaların ehtiyatları və istifadələri**3.3. Resources and utilization of all types of groats**

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 962	9 798	9 798	9 104	10 036	16 498	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	5 851	7 445	6 384	6 578	11 459	8 198	Production
İdxal	27 642	18 212	17 964	20 221	21 881	9 993	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	35 455	35 455	34 146	35 903	43 376	34 689	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	24 727	25 007	24 402	25 091	26 080	15 652	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	280	1	14	119	4	10	<i>Export</i>
İtkilər	650	649	626	657	794	635	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	9 798	9 798	9 104	10 036	16 498	18 392	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	35 455	35 455	34 146	35 903	43 376	34 689	Total of utilization

3.4. Tərkibində sirop, yumurta, pendir və ya meyvə cəmi olmayan təzə çörək ehtiyatları və istifadələri

3.4. Resources and utilization of bread without syrups, egg, cheese and fruit jam

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	13 967	14 106	14 260	14 404	14 652	15 096	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 209 600	1 222 800	1 235 000	1 256 400	1 294 604	1 278 101	<i>Production</i>
İdxal	114	126	185	182	232	214	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	1 223 681	1 237 032	1 249 445	1 270 986	1 309 488	1 293 411	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	5 180	5 236	5 289	5 380	5 543	6 550	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 195 645	1 209 701	1 221 839	1 242 904	1 280 556	1 263 759	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	-	1	-	-	-	-	<i>Export</i>
İtkilər	8 750	7 834	7 913	8 050	8 293	8 192	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	14 106	14 260	14 404	14 652	15 096	14 910	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 223 681	1 237 032	1 249 445	1 270 986	1 309 488	1 293 411	<i>Total of utilization</i>

3.5. Suxarı və peçenye, uzun müddət saxlanan qənnadı məmulatlarının ehtiyatları və istifadələri

3.5. Resources and utilization of dried crust, cookies and confectionery products for a longterm storage

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	9 860	10 051	12 655	13 449	15 933	17 444	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	4 791	8 391	4 786	8 092	10 515	12 771	<i>Production</i>
İdxal	10 621	13 378	16 377	18 522	17 412	21 328	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	25 272	31 820	33 818	40 063	43 860	51 543	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	94	118	125	149	163	191	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	14 475	18 025	19 061	22 665	24 301	28 494	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	224	482	609	636	1 210	1 487	<i>Export</i>
İtkilər	428	540	574	680	742	872	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	10 051	12 655	13 449	15 933	17 444	20 499	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	25 272	31 820	33 818	40 063	43 860	51 543	Total of utilization

3.6. Tort və şirniyyat məmulatları, şirinləşdirici maddələr qatılmış sair çörək-bulka məmulatlarının ehtiyatları və istifadələri

3.6. Resources and utilization of cake, confectionery products and other baked goods with sweet substances

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	5 216	4 968	6 318	4 734	5 199	5 059	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	48 114	65 936	42 682	47 243	46 018	56 707	<i>Production</i>
İdxal	10 940	10 836	12 243	15 281	14 231	17 202	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	64 270	81 740	61 243	67 258	65 448	78 968	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	58 543	74 340	55 646	61 099	59 362	71 662	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	71	207	207	241	326	356	<i>Export</i>
İtkilər	688	875	656	719	701	846	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	4 968	6 318	4 734	5 199	5 059	6 104	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	64 270	81 740	61 243	67 258	65 448	78 968	Total of utilization

3.7. Kakao, şokolad və şəkərli qənnadı məmulatlarının ehtiyatları və istifadələri
3.7. Resources and utilization of cocoa, chocolate and sugar confectionries

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	17 253	16 374	17 250	19 416	21 790	24 162	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	6 556	7 064	7 553	9 677	11 275	14 361	<i>Production</i>
İdxal	17 075	19 632	23 675	25 313	27 264	30 311	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	40 884	43 070	48 478	54 406	60 329	68 834	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	104	110	124	139	154	176	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	22 086	22 592	26 905	29 612	33 794	38 005	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	2 059	2 845	1 725	2 520	1 835	2 647	<i>Export</i>
İtkilər	261	273	308	345	384	437	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	16 374	17 250	19 416	21 790	24 162	27 569	<i>Stocks at the end of year</i>
Istifadələrin cəmi	40 884	43 070	48 478	54 406	60 329	68 834	Total of utilization

3.8. Makaron məmələtlərinin ehtiyatları və istifadələri 3.8. Resources and utilization of macaroni products

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	802	2 012	2 462	2 036	2 617	7 051	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	8 374	7 889	4 230	4 077	11 332	13 245	<i>Production</i>
İdxal	8 659	9 130	11 204	13 332	17 274	16 009	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	17 835	19 031	17 896	19 445	31 223	36 305	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	88	94	88	96	154	179	<i>For fodder of cattle and poultries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	14 961	15 733	14 930	15 664	21 937	28 486	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	630	589	698	911	1 830	1 185	<i>Export</i>
İtkilər	144	153	144	157	251	291	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	2 012	2 462	2 036	2 617	7 051	6 164	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	17 835	19 031	17 896	19 445	31 223	36 305	Total of utilization

3.9. İnsan qidası üçün yararlı duz ehtiyatları və istifadələri
3.9. Resources and utilization of salt eligible for human nutrition

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	8 848	23 617	28 306	32 541	34 291	34 343	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	60 627	63 619	64 410	74 672	74 253	69 459	<i>Production</i>
İdxal	14 063	10 974	16 224	16 929	16 043	15 150	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	83 538	98 210	108 940	124 142	124 587	118 952	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Mal-qara və quş yemi üçün	8 128	9 556	10 600	12 079	12 122	11 574	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	37 118	45 336	47 070	52 512	53 795	54 700	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	14 220	14 477	18 136	24 584	23 649	18 336	<i>Export</i>
İtkilər	455	535	593	676	678	648	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	23 617	28 306	32 541	34 291	34 343	33 694	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	83 538	98 210	108 940	124 142	124 587	118 952	Total of utilization

3.10. Bitki yağlarının ehtiyatları və istifadələri

3.10. Resources and utilization of vegetable oils

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	18 426	28 131	28 487	27 837	29 192	29 167	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	82 250	80 439	71 143	75 132	75 088	72 915	<i>Production</i>
İdxal	153 577	149 623	150 534	163 918	162 334	41 753*	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	254 253	258 193	250 164	266 887	266 614	143 835	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	153 100	155 622	148 517	159 538	152 888	94 502	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	58 644	59 620	58 011	61 366	61 293	23 049	<i>Production of food products</i>
İxrac	13 009	13 122	14 501	15 403	21 880	15 107	<i>Export</i>
İtkilər	1 369	1 342	1 298	1 388	1 386	684	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	28 131	28 487	27 837	29 192	29 167	10 493	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	254 253	258 193	250 164	266 887	266 614	143 835	<i>Total of utilization</i>

* Saflaşdırılmış xam bitki yağları daxil edilməmişdir.

* Refined crude vegetable oils is not included.

3.11. Marqarinin ehtiyatları və istifadələri

3.11. Resources and utilization of margarine

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	50	13 131	28 812	37 625	42 879	44 048	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	47 594	51 705	47 211	47 269	49 894	47 588	<i>Production</i>
İdxal	405	1 872	3 302	3 160	3 420	2 121	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	48 049	66 708	79 325	88 054	96 193	93 757	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	27 720	30 125	32 322	36 040	42 184	41 087	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsalı üçün	3 772	4 502	5 876	5 983	6 303	6 139	<i>Production of food products</i>
İxrac	2 965	2 631	2 744	2 310	2 737	1 935	<i>Export</i>
İtkilər	461	638	758	842	921	898	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	13 131	28 812	37 625	42 879	44 048	43 698	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	48 049	66 708	79 325	88 054	96 193	93 757	Total of utilization

3.12. Meyvə və tərəvəz şirələrinin ehtiyatları və istifadələri
3.12. Resources and utilization of fruits and vegetable juices

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	9 346	10 590	6 306	11 303	13 637	16 551	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	22 223	21 670	28 625	31 386	39 491	43 961	<i>Production</i>
İdxal	4 108	2 463	3 151	3 257	2 634	3 093	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	35 677	34 723	38 082	45 946	55 762	63 605	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	18 461	18 297	18 751	21 787	26 564	31 116	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	6 121	9 627	7 487	9 870	11 856	12 708	<i>Export</i>
İtkilər	505	493	541	652	791	902	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	10 590	6 306	11 303	13 637	16 551	18 879	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	35 677	34 723	38 082	45 946	55 762	63 605	Total of utilization

3.13. Meyvə və tərəvəz konservlərinin ehtiyatları və istifadələri
3.13. Resources and utilization of canned fruits and vegetables

ton								ton
	2016	2017	2018	2019	2020	2021		
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq	41 817	57 584	68 690	45 476	45 760	46 659	Stocks at the beginning of year	
İstehsal	140 549	160 771	136 275	157 846	161 012	175 809	Production	
İdxal	16 630	19 022	21 305	23 930	23 586	28 465	Import	
Ehtiyatların cəmi	198 996	237 377	226 270	227 252	230 358	250 933	Total of resources	
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	131 918	156 678	168 235	168 546	170 508	179 981	Personal consumption fund	
İxrac	5 818	6 072	6 899	7 261	7 429	9 063	Export	
İtkilər	3 676	5 937	5 660	5 685	5 762	6 276	Losses	
İlin sonuna qalıq	57 584	68 690	45 476	45 760	46 659	55 613	Stocks at the end of year	
İstifadələrin cəmi	198 996	237 377	226 270	227 252	230 358	250 933	Total of utilization	

3.14. Yağlılığı 1-6 faiz olan süd və qaymaq ehtiyatları və istifadələri

3.14. Resources and utilization of milk and cream with 1- 6 percent of fat content

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	9 366	9 665	10 187	10 237	10 585	10 729	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	880 963	925 622	929 278	962 039	974 611	965 145	<i>Production</i>
İdxal	5 152	8 633	9 089	8 523	8 873	10 069	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	895 481	943 920	948 554	980 799	994 069	985 943	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	875 856	923 210	927 804	959 309	972 526	964 518	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	517	568	509	561	330	385	<i>Export</i>
İtkilər	9 443	9 955	10 004	10 344	10 484	10 399	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	9 665	10 187	10 237	10 585	10 729	10 641	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	895 481	943 920	948 554	980 799	994 069	985 943	<i>Total of utilization</i>

3.15. Yağlılığı 6 faizdən çox olan süd və qaymaq ehtiyatları və istifadələri
3.15. Resources and utilization of milk and cream with more than
6 percent of fat content

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	564	693	722	782	860	1 010	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	6 296	6 541	6 947	7 620	8 808	8 981	<i>Production</i>
İdxal	311	240	422	499	784	1 122	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	7 171	7 474	8 091	8 901	10 452	11 113	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	5 590	5 835	6 316	6 949	8 159	8 480	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	8	-	-	-	-	195	<i>Export</i>
İtkilər	880	917	993	1 092	1 283	1 364	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	693	722	782	860	1 010	1 074	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	7 171	7 474	8 091	8 901	10 452	11 113	Total of utilization

3.16. Kərə yağı ehtiyatları və istifadələri
3.16. Resources and utilization of butter

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq		1 840	1 485	1 952	1 366	1 550	2 519	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal		25 604	25 295	23 638	24 073	24 622	26 966	<i>Production</i>
İxdal		8 357	10 785	9 759	12 116	15 039	13 697	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi		35 801	37 565	35 349	37 555	41 211	43 182	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Əhalinin şəxsi istehlak fondu		32 532	33 394	32 046	32 692	36 369	37 844	<i>Personal consumption fund</i>
Qida məhsullarının istehsali üçün		1 511	1 610	1 539	1 566	1 745	1 825	<i>Production of food products</i>
İxrac		107	435	234	1 573	388	256	<i>Export</i>
İtkilər		166	174	164	174	190	217	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq		1 485	1 952	1 366	1 550	2 519	3 040	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi		35 801	37 565	35 349	37 555	41 211	43 182	Total of utilization

3.17. Bütün növ pendir ehtiyatları və istifadələri
3.17. Resources and utilization of all types of cheese

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	10 982	5 175	4 809	4 006	4 439	5 239	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	49 434	53 974	50 081	51 357	53 473	53 390	<i>Production</i>
İdxal	6 540	6 383	7 508	8 726	9 292	9 560	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	66 956	65 532	62 398	64 089	67 204	68 189	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	61 190	59 883	57 247	57 583	59 350	61 019	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	15	276	609	1 515	2 037	1 093	<i>Export</i>
İtkilər	576	564	536	552	578	586	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	5 175	4 809	4 006	4 439	5 239	5 491	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	66 956	65 532	62 398	64 089	67 204	68 189	Total of utilization

3.18. Qatıq, qaymaq, yoqurt və s. süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri

3.18. Resources and utilization of kefir, cream, yoghurt and other milk products

	ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES								
İlin əvvəlinə qalıq		5 047	5 100	5 975	5 552	6 457	8 063	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal		136 376	146 553	131 180	141 251	157 049	151 541	<i>Production</i>
İdxal		7 436	6 951	8 147	8 569	9 743	11 319	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	148 859	158 604	145 302	155 372	173 249	170 923	Total of resources	
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION								
Əhalinin şəxsi istehlak fondu		140 783	147 992	131 252	139 897	155 356	153 794	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac		528	1 668	739	722	579	148	<i>Export</i>
İtkilər		2 448	2 969	7 759	8 296	9 251	9 127	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq		5 100	5 975	5 552	6 457	8 063	7 854	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	148 859	158 604	145 302	155 372	173 249	170 923	Total of utilization	

3.19. Şəkər istehsalı üçün xammal ehtiyatları və istifadələri
3.19. Resources and utilization of raw material for production of sugar

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	37 097	33 333	4 068	16 952	0	0	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	20 907	27 733	19 405	25 733	25 112	17 577	<i>Production</i>
İdxal	331 127	174 427	190 934	192 900	146 363	302 821	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	389 131	235 493	214 407	235 585	171 475	320 398	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Emal edilmişdir	355 798	231 425	197 455	235 585	171 475	295 540	<i>Production of food products</i>
İlin sonuna qalıq	33 333	4 068	16 952	0	0	24 858	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	389 131	235 493	214 407	235 585	171 475	320 398	Total of utilization

3.20. Şəkər ehtiyatları və istifadələri
3.20. Resources and utilization of sugar

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	21 651	162 580	298 732	295 057	394 586	497 994	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	430 834	238 200	200 983	271 039	258 434	339 579	<i>Production</i>
İdxal	57 740	221 253	93 290	160 904	179 912	62 947	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	510 225	622 033	593 005	727 000	832 932	900 520	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	234 719	256 006	248 769	260 805	267 815	273 728	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	112 063	66 242	48 176	70 380	65 715	65 289	<i>Export</i>
İtkilər	863	1 053	1 003	1 229	1 408	1 522	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	162 580	298 732	295 057	394 586	497 994	559 981	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	510 225	622 033	593 005	727 000	832 932	900 520	Total of utilization

3.21. Çay ehtiyatları və istifadələri
3.21. Resources and utilization of tea

ton	2016	2017	2018	2019	2020	2021	ton
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 232	2 637	3 070	2 875	3 041	3 128	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	9 382	10 831	9 323	9 816	10 552	10 171	<i>Production</i>
İdxal	12 654	13 629	12 978	14 145	14 008	2 316*	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	23 268	27 097	25 371	26 836	27 601	15 615	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	19 421	22 211	21 032	22 196	23 019	12 682	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	1 141	1 735	1 388	1 519	1 372	1 116	<i>Export</i>
İtkilər	69	81	76	80	82	47	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	2 637	3 070	2 875	3 041	3 128	1 770	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	23 268	27 097	25 371	26 836	27 601	15 615	Total of utilization

* Digər qara çay (fermentləşdirilmiş) və ya qismən fermentləşdirilmiş çay daxil edilməmişdir.

*Other black tea (fermented) or partially fermented is not included.

3.22. Şirinləşdirilməmiş mineral və qazlı su ehtiyatları və istifadələri
3.22. Resources and utilization of unsweetened mineral and aerated waters

	min dekalitr						thousand decalitre
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	949	962	495	692	1 164	758	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	21 893	16 247	23 643	40 518	25 146	41 191	<i>Production</i>
İdxal	832	726	930	971	1 151	1 315	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	23 674	17 935	25 068	42 181	27 461	43 264	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	22 612	17 300	24 231	40 814	26 568	41 875	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	61	110	103	133	89	123	<i>Export</i>
İtkilər	39	30	42	70	46	72	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	962	495	692	1 164	758	1 194	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	23 674	17 935	25 068	42 181	27 461	43 264	<i>Total of utilization</i>

3.23. Şirinləşdirilmiş mineral və qazlı su ehtiyatları və istifadələri**3.23. Resources and utilization of sweetened mineral and aerated waters**

min dekalitr							thousand decalitre
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
EHTİYATLAR – RESOURCES							
İlin əvvəlinə qalıq	1 049	795	851	1 089	1 071	1 043	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	17 853	18 290	23 757	27 228	26 213	38 551	<i>Production</i>
İdxal	4 083	5 458	6 828	2 587	2 818	3 590	<i>Import</i>
Ehtiyatların cəmi	22 985	24 543	31 436	30 904	30 102	43 184	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION							
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	22 149	23 622	30 310	29 780	28 961	41 453	<i>Personal consumption fund</i>
İxrac	36	65	30	46	91	224	<i>Export</i>
İtkilər	5	5	7	7	7	9	<i>Losses</i>
İlin sonuna qalıq	795	851	1 089	1 071	1 043	1 498	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	22 985	24 543	31 436	30 904	30 102	43 184	Total of utilization

IV. ÖZÜNÜTƏMİNƏT MƏ SƏVİYYƏSİ GÖSTƏRİCİLƏRİ

*IV. LEVEL OF SELF-SUFFICIENCY
INDICATORS*

4.1. Bitkiçilik məhsulları ilə özünütəminetmə səviyyəsi, faiz**4.1. Level of self-sufficiency of plant products, percent**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Dənlilərin (çəltik istisna olmaqla) cəmi	63,8	66,3	74,1	67,3	68,1	73,7	Total of grains (excluding paddy)
buğda	52,9	58,1	64,8	57,2	57,1	61,5	wheat
arpa	101,7	94,4	103,1	100,2	94,6	101,9	barley
qarğıdalı	71,1	70,7	82,7	80,0	86,6	93,6	maize
voləmir	85,7	90,1	89,2	90,9	86,6	88,5	porridge
sair dənlilər	32,0	20,4	82,3	88,2	93,9	26,7	other grains
Paxlalılar	68,4	73,7	72,0	76,1	60,3	56,4	Leguminous
Kartof	85,5	89,2	90,8	87,8	90,6	88,8	Potato
Bütün növ tərəvəz	105,4	115,2	115,0	112,0	110,4	106,6	Vegetables of all kinds
Pomidor	119,0	130,9	138,0	132,5	131,0	121,1	Tomato
Bostan məhsulları	100,2	100,2	99,7	100,8	100,8	102,6	Market garden crops
Meyvə və giləmeyvə	116,4	122,4	123,2	123,1	116,3	122,9	Fruit and berries
Qoz və fındıq	141,9	152,9	130,0	138,2	138,0	136,5	Walnut and hazelnut
Nar	105,2	104,5	106,3	110,7	112,0	127,8	Pomegranata
Üzüm	89,2	93,4	92,5	94,3	95,8	94,4	Grape

**4.2. Heyvandarlıq məhsulları ilə özünütəminetmə səviyyəsi, faiz
4.2. Level of self-sufficiency of basic livestock products, percent**

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Bütün növ et və et məhsulları	87,9	84,7	82,7	82,5	84,5	86,4	All types of meat and meat products
mal əti və et məhsulları	93,5	86,3	85,1	86,1	87,4	91,9	beef and beef products
qoyun və keçi əti və et məhsulları	98,7	98,0	98,1	97,6	97,3	98,2	mutton and goats meat and meat products
donuz əti və et məhsulları	7,0	5,6	5,5	5,3	4,7	4,8	pork and pork products
quş əti və et məhsulları	79,1	79,7	75,9	74,6	79,0	79,6	poultry meat and meat products
Süd və süd məhsulları	87,7	86,1	86,7	86,3	83,5	84,8	Milk and dairy products
Yumurta	98,8	100,5	101,5	101,8	100,0	99,1	Egg
Balıq və balıq məhsulları	82,3	81,2	83,1	82,2	81,7	78,2	Fish and fish products

**4.3. Sənaye emalından keçmiş əsas növ ərzaq məhsulları ilə
özünütəminetmə səviyyəsi, faiz**

4.3. Level of self-sufficiency of basic industrial processed food products, percent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Təmizlənmiş düyü	10,1	23,8	19,4	18,5	14,2	17,7	Brown rice
Un (bütün növləri)	96,1	96,0	95,9	95,6	95,4	95,0	Flour of all kinds
Yarmalar (bütün növləri)	17,6	29,0	26,2	24,7	34,4	45,1	Groats of all kinds
Tərkibində sirop, yumurta, pendir və ya meyvə cemi olmayan təzə çörək	99,99	99,99	99,99	99,99	99,98	99,98	Fresh bread without syrups, egg, cheese and fruit jam
Tortlar və şirniyyat məmulatları, şirinləşdirici maddələr qatılmış sair çörək-bulka məmulatları	81,6	86,1	78,0	75,9	76,8	77,1	Pies, sweets and other bakery products with sweet substances
Suxarı və peçenye, uzun müddət saxlanan qənnadı məmulatları	31,5	39,4	23,3	31,1	39,4	39,2	Cracker, cookies and confectionery for long storage
Kakao, şokolad və şəkərli qənnadı məmulatları	30,4	29,6	25,6	29,8	30,7	34,2	Cocoa, chocolate and sugar confectioneries
Makaron məmulatları	51,1	48,0	28,7	24,7	42,3	47,2	Macaroni products
Bitki yağları	36,9	37,1	34,3	33,6	34,8	73,2	Vegetable oils
Marqarin	105,7	101,5	98,8	98,2	98,6	99,6	Margarine
Meyvə və tərəvəz şirələri	110,0	149,4	117,9	126,7	130,5	128,0	Juices of fruits and vegetables
Meyvə və tərəvəz konservləri	92,9	92,5	90,4	90,4	90,9	90,1	Canned fruits and vegetables
Yağlılığı 1-6 faiz olan süd və qaymaq	99,5	99,1	99,1	99,2	99,1	99,0	Milk and cream of 1-6 percent fat content
Yağlılığı 6 faizdən çox olan süd və qaymaq	95,4	96,5	94,3	93,8	91,8	90,6	Milk and cream with more than 6 percent of fat content
Kərə yağı	75,6	71,0	71,3	69,5	62,7	66,7	Butter
Bütün növ pendirlər	88,3	89,8	87,9	87,7	88,1	86,3	Cheese of all kinds
Qatiq, qaymaq, yoqurt və s. məhsullar	95,2	96,5	94,7	94,7	94,5	93,1	Kefir, caucasian milk, yoghurt and other products
Şəkər istehsalı üçün xammal	5,9	13,7	9,2	11,8	14,6	5,5	Raw products for sugar production
Şəkər	114,4	60,6	81,7	75,0	69,4	100,7	Sugar
Çay	44,9	47,7	44,6	43,7	45,5	89,5	Tea
Duz	100,3	105,8	103,1	111,4	111,4	104,8	Salt
Şirinləşdirilməmiş mineral və qazlı sular	96,6	96,3	96,6	98,0	95,9	97,2	Unsweetened mineral and aerated waters
Şirinləşdirilmiş mineral və qazlı sular	81,5	77,2	77,8	91,5	90,6	92,0	Sweetened mineral and aerated waters

V. ƏRZAQ MƏHSULLARININ ADAMBAŞINA İSTEHLAKI GÖSTƏRİCİLƏRİ

*V. INDICATORS OF FOOD
CONSUMPTION PER CAPITA*

**5.1. Minimum istehlak səbəti üzrə əsas növ ərzaq məhsullarının
illik istehlak normaları, kq**

**(Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 06 iyun tarixli 182 nömrəli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir)**

5.1. Annual consumption norms of basic food products by minimum consumption basket, kg

*(Confirmed by decree of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan
dated 06 June, 2014, No 182)*

	Əmək qabiliyyətli yaşadək əhali <i>Population under working age</i>	Əmək qabiliyyətli yaşda əhali <i>Population at working age</i>	Əmək qabiliyyətli yaşdan yuxarı əhali <i>Population over working age</i>	Orta hesabla bütün əhalinin hər nəfəri üçün* <i>Average per capita*</i>	
Əhalinin xüsusi çəkisi, faiz**	22,2	68,8	9,0	100,0	Share of population, percent **
Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)	100,5	136,8	107,9	126,1	Bread and bakery products (in conversion to flours)
Kartof	42,0	54,8	40,2	50,6	Potato
Tərəvəz və bostan məhsulları	100,7	97,2	85,2	96,9	Vegetables and market garden crops
Meyvə və giləmeyvə	76,0	38,0	32,0	45,9	Fruit and berries
Ət və et məhsulları	29,6	32,9	25,6	31,5	Meat and meat products
Süd və süd məhsulları (südə çevirməklə)	258,6	223,6	233,8	232,3	Milk and dairy product (in conversion to milk)
Balıq və balıq məhsulları	8,0	7,7	6,8	7,7	Fish and fish products
Yumurta, ədəd	183,0	150,0	100,0	153	Egg, unit
Şəkər və qənnadı məmulatları	19,7	16,9	15,8	17,4	Sugar and confectionery
Bitki yağı, marqarin və digər piylər	7,0	10,9	8,4	9,8	Vegetable oil, margarine and other fats
Kərə yağı	6,0	7,0	5,8	6,7	Butter

*) Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş minimum istehlak normalarına əsasən, orta kəmiyyətlərin çəkili
düsturundan istifadə etməklə hesablanmışdır.

*) These data have been caculated by means of formula based on minumum consupption norms confirmed
by decree of the Cabinet of Ministers.

**) Orta hesabla bütün əhalinin hər nəfəri üçün minimum istehlak normasının hesablanmasında çəki kimi
müvafiq əhali kateqoriyasının xüsusi çəkisindən istifadə edilmişdir.

**) Calculation of per capita minumum consupption norm is defined by using of the share of
corresponding population categories as weigih.

5.2. Adambaşına əsas növ bitkiçilik məhsullarının istehlakı, illik kiloqramla
5.2. Consumption of main plant-growing products per capita, annual kilogram

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Dənlilərin (çəltik istisna olmaqla) cəmi	9,9	10,0	9,8	10,5	10,4	8,8	<i>Total of grains (excluding paddy)</i>
buğda	8,4	8,4	8,3	8,8	8,7	6,7	<i>wheat</i>
qarğıdalı	1,5	1,3	1,4	1,5	1,5	1,4	<i>maize</i>
sair dənlilər	0,03	0,23	0,13	0,18	0,14	0,6	<i>other grains</i>
Paxlalılar	3,0	3,7	3,9	4,0	3,3	3,2	<i>Leguminous</i>
Kartof	74,9	75,2	73,5	82,2	83,3	84,2	<i>Potato</i>
Bütün növ tərəvəz	105,1	104,1	112,9	127,7	134,1	138,2	<i>Vegetables of all kinds</i>
Pomidor	38,4	41,7	39,0	44,2	50,8	59,1	<i>Tomato</i>
Bostan məhsulları	41,3	39,1	35,3	38,4	38,2	38,2	<i>Market garden crops</i>
Meyvə və giləmeyvə	70,4	71,2	74,2	80,4	87,4	83,7	<i>Fruit and berries</i>
Qoz və fındıq	2,7	2,8	2,7	2,8	3,0	4,9	<i>Walnut and hazelnut</i>
Nar	13,3	13,9	14,5	14,3	14,0	12,8	<i>Pomegranata</i>
Üzüm	8,8	9,4	10,2	12,0	12,0	11,6	<i>Grape</i>

5.3. Adambaşına əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehlakı, illik kiloqramla*5.3. Consumption of main livestock products per capita, annual kilogram*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Bütün növ ət və ət məhsulları	35,5	37,4	39,8	40,8	40,8	41,2	All types of meat and meat products
mal əti və ət məhsulları	14,5	15,4	16,1	16,1	16,3	15,9	beef and beef products
qoyun və keçi əti və ət məhsulları	7,9	8,1	8,3	8,7	8,9	9,0	mutton and goat meat and meat products
donuz əti və ət məhsulları	0,7	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	pork and pork products poultry meat and meat products
quş əti və ət məhsulları	12,4	13,0	14,5	15,0	14,6	15,4	
Süd və süd məhsulları	236,2	238,1	240,2	246,3	257,6	253,3	Milk and dairy products
Yumurta, ədəd	156	158	153	165	175	170	Egg, unit
Balıq və balıq məhsulları	7,6	7,9	7,4	7,6	7,3	7,4	Fish and fish products

5.4. Sənaye emalından keçmiş əsas növ ərzaq məhsullarının adambaşına istehlakı, illik kiloqramla*5.4. Consumption of main industrial processed food products per capita, annual kilogram*

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Təmizlənmiş düyü	4,3	6,2	6,1	5,9	6,4	6,3	<i>Brown rice</i>
Un (bütün növləri)	72,7	73,2	73,4	84,6	84,4	60,1	<i>Flour of all kinds</i>
Yarmalar (bütün növləri)	2,6	2,6	2,5	2,5	2,6	1,6	<i>Groats of all kinds</i>
Tərkibində sirop, yumurta, pendir və ya meyvə cəmi olmayan təzə çörək	124,1	124,3	124,4	125,5	128,4	126,2	<i>Fresh bread without syrups, egg, cheese and fruit jam</i>
Tortlar və şirniyyat məmulatları, şirinləşdirici maddələr qatılmış sair çörək-bulka məmulatları	6,1	7,6	5,7	6,2	6,0	7,2	<i>Pies, sweets and other bakery products with sweet substances</i>
Suxarı və peçenye, uzun müddət saxlanan qənnadı məmulatları	1,5	1,9	1,9	2,3	2,4	2,8	<i>Cracker, cookies and confectionery for long storage</i>
Kakao, şokolad və şəkərli qənnadı məmulatları	2,3	2,3	2,7	3,0	3,4	3,8	<i>Cocoa, chocolate and sugar confectioneries</i>
Makaron məmulatları	1,6	1,6	1,5	1,6	2,2	2,8	<i>Macaroni products</i>
Bitki yağları	15,9	16,0	15,1	16,1	15,3	9,4	<i>Vegetable oils</i>
Marqarin	2,9	3,1	3,3	3,6	4,2	4,1	<i>Margarine</i>
Meyvə və tərəvəz şirələri	1,9	1,9	1,9	2,2	2,7	3,1	<i>Juices of fruits and vegetables</i>
Meyvə və tərəvəz konservləri	13,7	16,1	17,1	17,0	17,1	18,0	<i>Canned fruits and vegetables</i>
Yağlılığı 1-6 faiz olan süd və qaymaq	90,9	94,8	94,5	96,9	97,5	96,3	<i>Milk and cream of 1-6 percent fat content</i>
Yağlılığı 6 faizdən çox olan süd və qaymaq	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	<i>more than 6 percent of fat content</i>
Kərə yağı	3,4	3,4	3,3	3,3	3,6	3,8	<i>Butter</i>
Bütün növ pendirlər	6,3	6,2	5,8	5,8	6,0	6,1	<i>Cheese of all kinds</i>
Qatıq, qaymaq, yoqurt və s. məhsullar	14,6	15,2	13,4	14,1	15,6	15,2	<i>yoghurt and other products</i>
Şəkər	24,4	26,3	25,3	26,3	26,9	27,3	<i>Sugar</i>
Çay	2,0	2,3	2,1	2,2	2,3	1,3	<i>Tea</i>
Duz	3,9	4,7	4,8	5,3	5,4	5,5	<i>Salt</i>
Şirinləşdirilməmiş mineral və qazlı sular (dekalitir)	2,3	1,8	2,5	4,1	2,7	4,2	<i>Unsweetened mineral and aerated waters (decalitre)</i>
Şirinləşdirilmiş mineral və qazlı sular (dekalitir)	2,3	2,4	3,1	3,0	2,9	4,1	<i>Sweetened mineral and aerated waters (decalitre)</i>

VI. MDB ÖLKƏLƏRİ ÜZRƏ ƏSAS ƏRZAQ MƏHSULLARININ BALANSLARI

*VI. BALANCES OF MAIN FOOD PRODUCTS IN THE
CIS COUNTRIES*

Belarus: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahların ehtiyatları və istifadələri*Belarus: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous*

min ton

thousand ton

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	3 783	3 825	2 998	3 758	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	7 993	6 151	7 331	8 770	<i>Production</i>
İdxal	360	720	920	310	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərdən	281	685	668	278	<i>of which: from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	12 136	10 696	11 249	12 838	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsali üçün	8 303	7 678	7 473	8 160	<i>For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	7	5	6	7	<i>Losses</i>
İxrac	1	15	12	73	<i>Export</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərə	1	1	3	28	<i>of which: to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	3 825	2 998	3 758	4 598	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	12 136	10 696	11 249	12 838	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	96,2	80,1	98,0	107,4	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq*	81	80	76	74	<i>Per capita consumption, kg*</i>

*Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)

*Bread and bakery products (in conversion to flours)

Belarus: Kartof ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of potato

	min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES						
İlin əvvəlinə qalıq	4 004	4 286	4 272	4 475	Stocks at the beginning of year	
İstehsal	6 415	5 865	6 105	5 231	Production	
İdxal	90	79	106	117	Import	
ondan:					of which:	
MDB üzvü olan dövlətlərdən	52	50	83	97	from the CIS member states	
Ehtiyatların cəmi	10 509	10 230	10 483	9 823	Total of resources	
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION						
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	3 765	3 584	3 527	3 279	For Fodder of cattle and poultices, seed and production of foodstuffs	
İtki	317	311	319	297	Losses	
İxrac	508	448	510	422	Export	
ondan:					of which:	
MDB üzvü olan dövlətlərə	495	434	482	415	to the CIS member states	
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 633	1 615	1 652	1 637	Personal consumption fund	
İlin sonuna qalıq	4 286	4 272	4 475	4 188	Stocks at the end of year	
İstifadələrin cəmi	10 509	10 230	10 483	9 823	Total of utilization	
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	112,3	106,4	111,0	100,4	Level of self-sufficiency, %	
Adambaşına istehlak, kq	172	170	175	174	Per capita consumption, kg	

Belarus: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	969	1 038	903	958	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 959	1 746	1 855	1 751	<i>Production</i>
İdxal	545	375	334	263	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	121	116	150	112	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	3 473	3 159	3 092	2 972	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	237	180	147	147	<i>For Fodder of cattle and poultry, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	165	152	148	147	<i>Losses</i>
İxrac	578	506	405	355	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	578	500	385	343	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 455	1 418	1 434	1 425	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	1 038	903	958	898	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	3 473	3 159	3 092	2 972	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	105,5	99,8	107,3	101,9	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	153	150	152	152	<i>Per capita consumption, kg</i>

Belarus: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of fruits and berries and grape

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	425	345	508	425	Stocks at the beginning of year
İstehsal	491	985	572	819	Production
İdxal	1 228	842	861	712	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan					from the CIS member
dövlətlərdən	165	180	177	151	states
Ehtiyatların cəmi	2 144	2 172	1 941	1 956	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və qida məhsullarının istehsalı üçün	199	229	180	192	For Fodder of cattle and poutries and production of foodstuffs
İtki	87	126	101	118	Losses
İxrac	670	441	326	257	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	665	432	315	242	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	843	868	909	916	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	345	508	425	473	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	2 144	2 172	1 941	1 956	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	43,5	80,5	48,0	66,8	Level of self-sufficiency, %
Adambəşinə istehlak, kq	89	92	97	98	Per capita consumption, kg

Belarus: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of all types of meat and meat products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	39	45	42	54	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 208	1 226	1 240	1 285	<i>Production</i>
İdxal	53	60	66	65	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	33	33	49	52	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	1 300	1 331	1 348	1 404	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Qida məhsullarının istehsalı					<i>For production of food products</i>
üçün	12	10	15	20	
İtki	1	1	1	1	<i>Losses</i>
İxrac	366	382	360	400	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	363	377	340	362	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	876	896	918	932	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	45	42	54	51	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 300	1 331	1 348	1 404	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	135,9	135,2	132,8	134,9	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	92	94	97	99	<i>Per capita consumption, kg</i>

Belarus: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of milk and dairy products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	239	333	230	233	Stocks at the beginning of year
İstehsal	7 322	7 345	7 394	7 765	Production
İdxal	70	62	78	89	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərdən	53	50	63	70	from the CIS member states
Ehtiyatların cəmi	7 631	7 740	7 702	8 087	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
For fodder of cattle and poutries					
Mal-qara və quş yemi üçün	741	783	754	745	
İtki	3	3	3	3	Losses
İxrac	4 203	4 386	4 397	4 818	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	4 086	4 047	4 145	4 423	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	2 367	2 338	2 315	2 284	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	317	230	233	237	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	7 631	7 740	7 702	8 087	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	235,4	235,1	240,8	256,0	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	249	247	246	244	Per capita consumption, kg

Belarus: Yumurta ehtiyatları və istifadələri
Belarus: Resources and utilization of egg

milyon ədəd	2017	2018	2019	2020	million unit
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	48	54	55	62	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	3 559	3 363	3 514	3 495	<i>Production</i>
İdxal	41	43	46	16	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	14	8	8	8	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	3 648	3 460	3 615	3 573	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və inkubasiya üçün	248	266	253	261	<i>For fodder of cattle and poultries and incubation</i>
İtki	1,0	0,3	0,1	0,2	<i>Losses</i>
İxrac	830	685	815	728	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	829	657	815	724	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	2 515	2 454	2 484	2 515	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	54	55	63	69	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	3 648	3 460	3 615	3 573	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	128,8	123,7	128,4	125,9	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	265	259	264	268	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qazaxıstan: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahların ehtiyatları və istifadələri**Kazakhstan: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous****min ton****thousand ton**

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	14 819	16 174	14 462	11 773	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	20 585	20 274	17 429	20 065	<i>Production</i>
İdxal	82	177	452	811	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	448	802	<i>of which: from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	35 486	36 625	32 343	32 649	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	12 589	12 781	12 281	12 566	<i>For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	923	659	582	490	<i>Losses</i>
İxrac	5 448	8 403	7 359	6 557	<i>Export</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	4 368	4 633	<i>of which: to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	352	320	348	358	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	16 174	14 462	11 773	12 678	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	35 486	36 625	32 343	32 649	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	148,5	147,3	131,9	149,6	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq*	121	116	96	99	<i>Per capita consumption, kg*</i>

*Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)

*Bread and bakery products (in conversion to flours)

Qazaxıstan: Kartof ehtiyatları və istifadələri
Kazakhstan: Resources and utilization of potato

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	2 266	2 105	2 198	2 242	Stocks at the beginning of year
İstehsal	3 551	3 807	3 912	4 007	Production
İdxal	144	146	184	190	Import of which: from the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	154	160	
Ehtiyatların cəmi	5 961	6 058	6 294	6 439	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	837	888	915	950	For Fodder of cattle and poultices, seed and production of foodstuffs
İtki	817	794	825	867	Losses
İxrac	272	154	264	362	Export of which: to the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	264	362	
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 930	2 024	2 049	2 143	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	2 105	2 198	2 241	2 117	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	5 961	6 058	6 294	6 439	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	99,1	102,7	103,3	101,2	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	107	111	111	114	Per capita consumption, kg

Qazaxıstan: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri
Kazakhstan: Resources and utilization of fruits and berries and grape

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	466	393	353	353	Stocks at the beginning of year
İstehsal	336	392	395	445	Production
İdxal	1 005	865	822	819	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan					from the CIS member
dövlətlərdən	...	...	479	484	states
Ehtiyatların cəmi	1 807	1 650	1 570	1 617	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və qida məhsullarının istehsalı üçün	128	144	131	131	For Fodder of cattle and poutries and production of foodstuffs
İtki	54	40	38	39	Losses
İxrac	75	102	96	159	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	94	150	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 157	1 011	952	924	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	393	353	353	364	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	1 807	1 650	1 570	1 617	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	25,1	32,8	35,3	40,7	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	64	61	63	64	Per capita consumption, kg

Qazaxıstan: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Kazakhstan: Resources and utilization of all types of meat and meat products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	98	106	111	117	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 018	1 060	1 121	1 169	<i>Production</i>
İdxal	244	261	267	287	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	126	171	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	1 360	1 427	1 499	1 573	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
qida məhsullarının istehsalı					<i>For production of food products</i>
üçün	8	9	9	9	
İtki	1	1	2	2	<i>Losses</i>
İxrac	12	20	25	27	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	19	25	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 233	1 286	1 346	1 412	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	106	111	117	123	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 360	1 427	1 499	1 573	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	81,9	81,7	82,6	82,1	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	68	73	74	78	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qazaxıstan: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Kazakhstan: Resources and utilization of milk and dairy products

	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	371	306	310	318	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	5 503	5 686	5 865	6 051	<i>Production</i>
İdxal	575	541	546	707	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	420	575	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	6 449	6 533	6 721	7 076	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi üçün	1 705	1 826	1 904	1 961	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
İtki	32	33	34	36	<i>Losses</i>
İxrac	55	105	154	130	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	150	125	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	4 351	4 259	4 311	4 614	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	306	310	318	335	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	6 449	6 533	6 721	7 076	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	90,4	92,9	93,9	91,5	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	241	240	233	239	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qazaxıstan: Yumurta ehtiyatları və istifadələri
Kazakhstan: Resources and utilization of egg

milyon ədəd	2017	2018	2019	2020	million unit
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	366	393	374	375	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	5 103	5 591	5 531	5 066	<i>Production</i>
İdxal	59	45	144	191	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərən	...	...	114	147	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	5 528	6 029	6 049	5 632	<i>Total of resources</i>
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və inkubasiya üçün	380	405	409	397	<i>For fodder of cattle and poultries and incubation</i>
İtki	74	81	81	76	<i>Losses</i>
İxrac	332	569	434	211	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	355	159	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	4 349	4 600	4 750	4 568	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	393	374	375	380	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	5 528	6 029	6 049	5 632	<i>Total of utilization</i>
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	106,3	109,9	105,5	100,5	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	241	252	257	263	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qırğızıstan: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahlarının ehtiyatları və istifadələri**Kyrgyzstan: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous****min ton****thousand ton**

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	924	801	798	819	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 823	1 889	1 931	2 008	<i>Production</i>
İdxal	443	313	361	432	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>of which: from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	3 190	3 003	3 090	3 259	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	1 194	1 214	1 169	1 194	<i>For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	56	46	42	43	<i>Losses</i>
İxrac	70	89	106	133	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which: to the CIS member states</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 069	856	954	1 038	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	801	798	819	851	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	3 190	3 003	3 090	3 259	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	78,6	89,3	89,2	88,3	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq*	128	100	110	85	<i>Per capita consumption, kg*</i>

*Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)

*Bread and bakery products (in conversion to flours)

Qırğızıstan: Kartof ehtiyatları və istifadələri
Kyrgyzstan: Resources and utilization of potato

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	818	862	739	702	Stocks at the beginning of year
İstehsal	1 416	1 447	1 374	1 327	Production
İdxal	11	10	13	17	Import of which: from the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	
Ehtiyatların cəmi	2 245	2 319	2 126	2 046	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	512	497	432	426	For Fodder of cattle and poulticies, seed and production of foodstuffs
İtki	224	224	207	201	Losses
İxrac	13	9	26	69	Export
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	of which: to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	634	850	759	672	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	862	739	702	678	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	2 245	2 319	2 126	2 046	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	103,4	92,1	98,2	102,2	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	107	140	124	106	Per capita consumption, kg

Qırğızıstan: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri**Kyrgyzstan: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing**

min ton

thousand ton

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	538	611	584	683	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 346	1 344	1 379	1 393	<i>Production</i>
İdxal	45	53	83	98	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	1 929	2 008	2 046	2 174	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	176	224	228	230	<i>For Fodder of cattle and poultries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	66	78	88	82	<i>Losses</i>
İxrac	39	20	64	47	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 037	1 102	983	1 126	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	611	584	683	689	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 929	2 008	2 046	2 174	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	105,2	95,7	106,2	96,9	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	174	182	160	178	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qırğızıstan: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri
Kyrgyzstan: Resources and utilization of fruits and berries and grape

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	49	42	45	51	Stocks at the beginning of year
İstehsal	241	251	270	278	Production
İdxal	60	95	186	128	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	from the CIS member states
Ehtiyatların cəmi	350	388	501	457	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və qida məhsullarının istehsalı üçün	14	9	12	10	For Fodder of cattle and poutries and production of foodstuffs
İtki	15	16	19	9	Losses
İxrac	76	114	159	197	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	203	204	260	203	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	42	45	51	38	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	350	388	501	457	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	103,5	109,9	92,7	125,6	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	34	34	42	32	Per capita consumption, kg

Qırğızıstan: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri**Kyrgyzstan: Resources and utilization of all types of meat and meat products**

min ton

thousand ton

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	6	7	10	10	Stocks at the beginning of year
İstehsal	217	221	226	230	Production
İdxal	33	33	42	38	Import of which: from the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	
Ehtiyatların cəmi	256	261	278	278	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
İtki	0,3	0,3	0,3	0,3	Losses
İxrac	20	7	8	2	Export of which: to the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	229	244	260	266	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	7	10	10	10	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	256	261	278	278	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	94,6	90,5	86,9	86,6	Level of self-sufficiency, %
Adam başına istehlak, kq	39	40	42	42	Per capita consumption, kg

Qırğızıstan: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Kyrgyzstan: Resources and utilization of milk and dairy products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	60	63	70	72	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	1 556	1 590	1 628	1 668	<i>Production</i>
İdxal	113	16	29	53	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	1 729	1 669	1 727	1 793	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi üçün	205	151	160	164	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
İtki	2	1	1	2	<i>Losses</i>
İxrac	132	119	152	205	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	1 327	1 328	1 342	1 349	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	63	70	72	73	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	1 729	1 669	1 727	1 793	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	101,4	107,4	108,3	110,1	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	223	219	219	213	<i>Per capita consumption, kg</i>

Qırğızıstan: Yumurta ehtiyatları və istifadələri
Kyrgyzstan: Resources and utilization of egg

milyon ədəd	2017	2018	2019	2020	million unit
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	61	62	63	68	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	511	533	561	562	<i>Production</i>
İdxal	14	4	39	65	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	586	599	663	695	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və inkubasiya üçün	12	11	9	13	<i>For fodder of cattle and poultries and incubation</i>
İtki	0,03	0,03	0,04	0,03	<i>Losses</i>
İxrac	0,5	1	1	0,01	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	511	524	585	614	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	62	63	68	68	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	586	599	663	695	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	97,7	99,5	94,5	89,6	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	86	86	95	97	<i>Per capita consumption, kg</i>

Moldova: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahıların ehtiyatları və istifadələri*Moldova: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous***min ton****thousand ton**

	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	1 491	1 688	1 739	1 813	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	3 355	3 467	3 499	1 478	<i>Production</i>
İdxal	132	125	113	108	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan					<i>of which:</i>
dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	4 978	5 280	5 351	3 399	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	1 647	1 767	1 657	1 575	<i>For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	16	14	16	11	<i>Losses</i>
İxrac	1 162	1 225	1 362	635	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	465	507	503	496	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	1 688	1 767	1 813	682	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	4 978	5 280	5 351	3 399	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	157,7	151,5	160,8	71,0	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq*	97	141	141	147	<i>Per capita consumption, kg*</i>

*Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)

*Bread and bakery products (in conversion to flours)

Moldova: Kartof ehtiyatları və istifadələri
Moldova: Resources and utilization of potato

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvelinə qalıq	95	91	77	63	Stocks at the beginning of year
İstehsal	197	175	175	172	Production
İdxal	57	70	79	62	Import of which: from the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	
Ehtiyatların cəmi	349	336	331	297	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	53	49	52	55	For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs
İtki	10	12	15	3	Losses
İxrac	1	0,1	0,4	1	Export
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	of which: to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	194	198	201	193	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	91	77	63	45	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	349	336	331	297	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	76,7	67,5	65,3	68,5	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	55	73	76	74	Per capita consumption, kg

Moldova: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Moldova: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	83	83	78	74	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	366	329	352	256	<i>Production</i>
İdxal	43	67	78	93	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	492	479	508	423	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	21	17	17	11	<i>For Fodder of cattle and poultries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	11	10	11	7	<i>Losses</i>
İxrac	33	26	29	21	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	344	348	377	318	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	83	78	74	66	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	492	479	508	423	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	97,3	88,0	86,8	76,2	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	97	129	143	122	<i>Per capita consumption, kg</i>

Moldova: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri

Moldova: Resources and utilization of fruits and berries and grape

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	128	144	383	498	Stocks at the beginning of year
İstehsal	1 342	1 624	1 504	1 127	Production
İdxal	58	76	75	45	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	from the CIS member states
Ehtiyatların cəmi	1 528	1 844	1 962	1 670	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və qida məhsullarının istehsalı üçün	617	688	629	460	For Fodder of cattle and poultries and production of foodstuffs
İtki	9	16	15	13	Losses
İxrac	527	462	541	463	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	231	295	279	290	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	144	383	498	444	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	1 528	1 844	1 962	1 670	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	156,4	162,5	163,0	147,7	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	65	109	106	112	Per capita consumption, kg

Moldova: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Moldova: Resources and utilization of all types of meat and meat products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	3	3	3	2	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	153	122	119	119	<i>Production</i>
İdxal	27	31	31	33	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	183	156	153	154	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
İtki	1	1	1	1	<i>Losses</i>
İxrac	4	3	3	2	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	175	149	147	147	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	3	3	2	4	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	183	156	153	154	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	86,8	81,3	80,3	80,7	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	59	55	56	57	<i>Per capita consumption, kg</i>

Moldova: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Moldova: Resources and utilization of milk and dairy products

	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	6	13	22	10	Stocks at the beginning of year
İstehsal	485	412	367	322	Production
İdxal	133	146	162	150	Import of which: from the CIS member states
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	
Ehtiyatların cəmi	624	571	551	482	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi üçün	17	13	10	10	For fodder of cattle and poultries
İtki	-	-	-	-	Losses
İxrac	32	22	13	15	Export
ondan: MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	of which: to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	562	514	518	454	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	13	22	10	3	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	624	571	551	482	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	83,8	78,0	69,6	69,5	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	158	190	196	175	Per capita consumption, kg

Moldova: Yumurta ehtiyatları və istifadələri
Moldova: Resources and utilization of egg

milyon ədəd	2017	2018	2019	2020	million unit
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	11	11	11	9	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	707	689	587	627	<i>Production</i>
İdxal	28	24	30	27	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	746	724	628	663	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və inkubasiya üçün	55	48	33	46	<i>For fodder of cattle and poultries and incubation</i>
İtki	1	1	1	1	<i>Losses</i>
İxrac	71	54	27	16	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	608	610	558	593	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	11	11	9	7	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	746	724	628	663	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	106,6	104,4	99,2	97,9	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	171	226	211	228	<i>Per capita consumption, kg</i>

Rusiya: Dənli (çəltik istisna olmaqla) və dənli paxlahların ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of grain (excluding paddy) and leguminous

million ton	2017	2018	2019	2020	million ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	77,2	90,7	72,6	76,9	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	135,5	113,3	121,2	133,5	<i>Production</i>
İdxal	0,7	0,4	0,3	0,3	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>of which: from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	213,4	204,4	194,1	210,7	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	77,8	75,7	76,6	79,3	<i>For Fodder of cattle and poutries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	1,5	1,2	1,2	1,2	<i>Losses</i>
İxrac	43,3	54,8	39,3	48,5	<i>Export</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>of which: to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	90,7	72,6	76,9	81,6	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	213,4	204,4	194,1	210,7	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	170,7	147,2	155,6	165,6	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq*	117	116	116	116	<i>Per capita consumption, kg*</i>

*Çörək və çörək məhsulları (una çevirməklə)

*Bread and bakery products (in conversion to flours)

Rusiya: Kartof ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of potato

min ton					thousand ton
	2017	2018	2019	2020	
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvelinə qalıq	17 398	16 838	16 728	15 898	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	21 708	22 395	22 075	19 607	<i>Production</i>
İdxal	1 193	1 258	760	749	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	40 299	40 491	39 563	36 254	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	8 972	8 960	8 603	7 910	<i>For Fodder of cattle and poultries, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	1 148	1 450	1 559	1 420	<i>Losses</i>
İxrac	248	268	464	556	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	13 288	13 085	13 039	12 652	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	16 643	16 728	15 898	13 716	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	40 299	40 491	39 563	36 254	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	92,7	95,3	95,1	89,2	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	90	89	89	86	<i>Per capita consumption, kg</i>

Rusiya: Bütün növ tərəvəz və bostan məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of all sorts of vegetables and melon growing

	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	7 365	7 331	7 245	7 133	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	15 427	15 655	15 890	15 448	<i>Production</i>
İdxal	2 669	2 485	2 435	2 158	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	25 461	25 471	25 570	24 739	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi, toxum və qida məhsullarının istehsalı üçün	1 931	1 821	1 821	1 754	<i>For Fodder of cattle and poultry, seed and production of foodstuffs</i>
İtki	521	472	501	490	<i>Losses</i>
İxrac	248	282	323	320	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	15 185	15 651	15 792	15 650	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	7 576	7 245	7 133	6 525	<i>Stocks at the end of year</i>
Istifadələrin cəmi	25 461	25 471	25 570	24 739	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	87,5	87,2	87,7	86,3	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	103	107	108	107	<i>Per capita consumption, kg</i>

Rusiya: Meyvə və giləmeyvələrin və üzümün ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of fruits and berries and grape

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	1 972	1 836	2 045	2 003	Stocks at the beginning of year
İstehsal	3 262	3 964	4 178	4 344	Production
İdxal	6 677	6 693	6 424	6 239	Import
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	from the CIS member states
Ehtiyatların cəmi	11 911	12 493	12 647	12 586	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və qida məhsullarının istehsalı üçün	1 120	1 220	1 270	1 223	For Fodder of cattle and poutries and production of foodstuffs
İtki	98	69	67	66	Losses
İxrac	211	235	254	282	Export
ondan:					of which:
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	8 649	8 924	9 053	8 957	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	1 833	2 045	2 003	2 058	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	11 911	12 493	12 647	12 586	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	33,1	38,8	40,2	42,4	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	59	61	62	61	Per capita consumption, kg

Rusiya: Bütün növ ət və ət məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of all types of meat and meat products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	804	862	912	978	Stocks at the beginning of year
İstehsal	10 319	10 629	10 866	11 222	Production
İdxal	1 103	880	772	648	Import of which: from the CIS member states
Ehtiyatların cəmi	12 226	12 371	12 550	12 848	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Qida məhsullarının istehsalı üçün	33	29	27	27	For production of food products
İtki	15	18	20	19	Losses
İxrac	307	354	415	609	Export of which: to the CIS member states
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	11 009	11 058	11 110	11 161	Personal consumption fund
İlin sonuna qalıq	862	912	978	1 032	Stocks at the end of year
İstifadələrin cəmi	12 226	12 371	12 550	12 848	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	93,3	95,7	97,4	100,1	Level of self-sufficiency, %
Adambaşına istehlak, kq	75	75	76	76	Per capita consumption, kg

Rusiya: Süd və süd məhsullarının ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of milk and dairy products

min ton	2017	2018	2019	2020	thousand ton
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	1 746	1 639	1 680	1 799	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	30 185	30 611	31 360	32 225	<i>Production</i>
İdxal	7 129	6 493	6 728	7 044	<i>Import</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	39 060	38 743	39 768	41 068	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi üçün	2 882	2 904	2 992	3 107	<i>For fodder of cattle and poutries</i>
İtki	29	31	38	58	<i>Losses</i>
İxrac	608	576	611	707	<i>Export</i>
ondan:					<i>of which:</i>
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	33 902	33 552	34 328	35 183	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	1 639	1 680	1 799	2 013	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	39 060	38 743	39 768	41 068	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	82,0	83,9	83,9	84,0	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	231	229	234	240	<i>Per capita consumption, kg</i>

Rusiya: Yumurta ehtiyatları və istifadələri
Russia: Resources and utilization of egg

milyon ədəd	2017	2018	2019	2020	million unit
EHTİYATLAR – RESOURCES					
İlin əvvəlinə qalıq	1 317	1 286	1 237	1 348	<i>Stocks at the beginning of year</i>
İstehsal	44 829	44 901	44 858	44 909	<i>Production</i>
İdxal	1 226	1 256	2 133	1 868	<i>Import</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərdən	...	...	...	...	<i>of which: from the CIS member states</i>
Ehtiyatların cəmi	47 372	47 443	48 228	48 125	Total of resources
İSTİFADƏLƏR – UTILIZATION					
Mal-qara və quş yemi və inkubasiya üçün	4 278	4 174	4 225	4 499	<i>For fodder of cattle and poutries and incubation</i>
İtki	110	93	98	121	<i>Losses</i>
İxrac	720	770	693	717	<i>Export</i>
ondan:					
MDB üzvü olan dövlətlərə	...	...	...	...	<i>of which: to the CIS member states</i>
Əhalinin şəxsi istehlak fondu	40 978	41 169	41 864	41 505	<i>Personal consumption fund</i>
İlin sonuna qalıq	1 286	1 237	1 348	1 283	<i>Stocks at the end of year</i>
İstifadələrin cəmi	47 372	47 443	48 228	48 125	Total of utilization
Özünütəminetmə səviyyəsi, %	98,8	98,8	97,1	97,4	<i>Level of self-sufficiency, %</i>
Adambaşına istehlak, kq	279	280	285	283	<i>Per capita consumption, kg</i>

**VII. ƏRZAQ BALANSININ TƏRTİB EDİLMƏSİNƏ
DAİR METODOLOJİ VƏSAİT**

ƏRZAQ BALANSININ TƏRTİB EDİLMƏSİNƏ DAİR METODOLOJİ VƏSAIT

Müqəddimə

Hər bir ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi onun iqtisadi və milli təhlükəsizliyinin ayrılmaz hissəsi hesab edilir. Azərbaycanda əhalinin qida məhsulları ilə təmin edilməsi dövlətin sosial-iqtisadi siyasetinin başlıca istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilmişdir. Bu səbəbdən əsas qida məhsullarına olan tələbat və onun ödənilməsi barədə zəruri statistik məlumatlarla dövlət orqanlarını və digər məlumat istifadəçilərini təmin etmək üçün ərzaq balanslarının tərtib edilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Ərzaq balansı (bundan sonra - balans) - əsas növ kənd təsərrüfatı, xammal və ərzaq ehtiyatlarının mənbələrini və həmin ehtiyatların istifadə istiqamətlərini xarakterizə edən statistik göstəricilər sistemidir. Balans özündə məhsulun istehsalından onun son istehlakınadək olan hərəkəti barədə statistik məlumatları əks etdirir, qida məhsulları bazarında cari vəziyyətin təhlilinə, idxala olan tələbatın qiymətləndirilməsinə, qida məhsulları üzrə istehlakın müəyyənləşdirilməsinə imkan verir. Balansın məlumatları eyni zamanda ölkənin qida məhsulları ilə özünütəminetmə və idxaldan asılılıq səviyyəsinin müəyyən edilməsində xüsusi əhəmiyyətə malikdir.

Giriş

Balanslar ev təsərrüfatları daxilində qida itkilərini (misal üçün, xarab olan, yemək qəbulundan sonra boşqabda qalaraq tullanan, ev heyvanlarına yem kimi verilən və s.) nəzərə almadığı üçün onlara faktiki istehlak ölçüsü kimi deyil, insanların istehlaklı üçün nəzərdə tutulmuş qida göstəricisi kimi baxmaq lazımdır. Yəni, ev təsərrüfatlarında qida itkilərinin səviyyəsindən asılı olaraq, faktiki istehlak olunmuş qida məhsullarının həcmi balanslarda göstəriləndən, bir qayda olaraq, az olur. Balanslar yalnız əhalinin orta istehlakını göstərir və əhalinin müxtəlif qrupları üzrə istehlakin strukturunda mövcud olan fərqləri əks etdirmir.

Əsas məhsul növləri üzrə balanslar (taxıl istisna olmaqla) natura ifadəsində, həmin məhsulların emalı nəticəsində yaranmış məhsullar nəzərə alınmaqla, lakin əsas məhsulların ilkin məhsula çevirmə əmsallarının tətbiqi ilə formalasdırılır. Əsas qida məhsullarının ilkin məhsula çevirmə əmsalları 1 nömrəli Əlavədə verilmişdir.

Balans iki hissədən ibarətdir. Birinci hissə ehtiyatların mövcudluğunu və onların yaranma mənbələrini, ikinci hissə isə mövcud ehtiyatlardan istifadəyə dair məlumatları özündə əks etdirir.

Balans Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2021-ci il 30 mart tarixli 80 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Ərzaq balansının tərtib olunması Qaydası”na əsasən Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən illik məlumatlar əsasında, aşağıdakı məhsullar üzrə hesabat ili üçün tərtib edilir:

Dənlilər və dənlili paxlahılar, taxila və una çevirməklə

- bugda
- sair dənlilər
- dənlili paxlahılar

- un
- çörək və çörək məmulatları
- düyü
- yarmalar
- makaron məmulatları

Kartof

Tərəvəz, bostan bitkiləri və onların emalı məhsulları

- soğan
- sair tərəvəz
- bostan məhsulları
- tərəvəz konservləri

Meyvə, giləmeyvə və onların emalı məhsulları

- meyvə və giləmeyvə
- meyvə konservləri

Ət və et məhsulları

Süd və süd məhsulları

- süd və süd məhsulları (kərə yağı da daxil olmaqla)
- pendir

Yumurta

Balıq və balıq məhsulları

Yağ

- bitki yağı
- marqarin

Şəkər və qənnadı məmulatları

- şəkər
- qənnadı məmulatları

Çay

İnsan qidası üçün yararlı duz.

Balansın tərtibi üçün zəruri olan məlumatlar aşağıdakı mənbələrdən əldə edilir:

- soyuducu anbarlarda və taxıl elevatorlarında məhsulların qalığı və itkisi barədə məlumatlar Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin “Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemi”ndən;
- dövlət ərzaq ehtiyatlarına dair məlumatlar Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Material Ehtiyatları Agentliyinin Dövlət Taxıl Fondundan;
- kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının idxl-ixracına dair məlumatlar Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsindən;
- bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalı haqqında məlumatlar (kənd inzibati ərazi nümayəndəliklərinin və kənd təsərrüfatı müəssisələrinin hesabatları əsasında) Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsindən;
- qida məhsullarının istehsalı və qalığı, ticarət təşkilatlarında əsas qida məhsullarının qalığı, əhalinin orta illik sayı, ev təsərrüfatları büdcələrinin tədqiqatına dair məlumatlar Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsindən.

Balansların tərtibi zamanı həmçinin iqtisadi hesablamalardan və ekspert qiymətləndirmələrinən də istifadə olunur.

Balansların formalasdırılmasında və məlumatların hesablanması istifadə olunan rəsmi statistika hesabatı formalarının siyahısı 2 nömrəli Əlavədə verilmişdir.

“Ehtiyatlar” və “İstifadələr” bölmələrinən ibarət olan balansın “Ehtiyatlar” bölməsi “istehsal”, “idxal” və “ilin əvvəlinə qalıq” maddələrinən ibarətdir.

“İstifadələr” bölməsində isə müvafiq kənd təsərrüfatı məhsulundan istehsal ehtiyacları üçün (toxum, yem və s.), qeyri-qida məhsullarının istehsalı üçün istifadələrə, kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının ixracına, hesabat dövründəki itkilərə, əhalinin şəxsi istehlakına, yəni qida kimi birbaşa istifadəyə və ilin sonuna qalığa dair məlumatlar öz əksini tapır.

Ərzaq balansının strukturu (modeli) aşağıdakı kimi formalasdırılır.

Ərzaq balansının strukturu

Ehtiyatlar = $Q_{i.a.} + İs + İd$	İstifadələr = $İi + Q/qm + İx + İtk + Əs.i. + Qi.s.$
$Q_{i.a.}$ – ilin əvvəlinə qalıq	$İi$ – istehsal məqsədləri üçün istifadə
$İs$ – istehsal	Q/qm – qeyri-qida məhsullarının istehsalı üçün
$İd$ – idxal	$İx$ – ixrac
	$İtk$ – itkilər
	$Əs.i.$ – əhalinin şəxsi istehlakı
	$Qi.s.$ – ilin sonuna qalıq

1. ƏRZAQ BALANSININ AYRI-AYRI MADDƏLƏRİNİN FORMALASDIRILMASI VƏ GÖSTƏRICİLƏRİN HESABLANMASI

1.1. Qalıq

Bu maddə üzrə məlumatlar hesabat ilinin əvvəlinə və sonuna dövlət ehtiyatlarında, kənd təsərrüfatı məhsullarını istehsal edən müəssisələrdə, emal müəssisələrində, taxıl elevatorları və soyuducu anbar təsərrüfatlarında, ticarət təşkilatlarında, idxalçı və ixracatçılarda, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatlarında mövcud olan məhsul ehtiyatlarını özündə əks etdirir.

1.2. İstehsal

Ehtiyatların yaranmasının əsas mənbəyi istehsaldır. Ölkədə istehsal edilmiş kənd təsərrüfatı məhsulu və yaxud kənd təsərrüfatı məhsulunun emali nəticəsində yaradılmış qida məhsulları barədə məlumatlar bu maddə üzrə əks etdirilir.

Balanslarda kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına dair məlumatlar istehsal edilən məhsulun satış üçün nəzərdə tutulub-tutulmamasından asılı olmayaraq ölkədəki bütün istehsalçıların (kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan dövlət və qeyri-dövlət kənd təsərrüfatı müəssisələri, qeyri-kənd təsərrüfatı müəssisələri, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları) məlumatlarını tam əhatə etməlidir.

Fərdi sahibkar - hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxs.

Ailə kəndli təsərrüfatı - ailə üzvlərinin və onlarla birgə fəaliyyət göstərən şəxslərin fərdi əməyi və mülkiyyətində və ya icarəsində olan əmlak əsasında hüquqi şəxs yaratmadan kənd yerlərində istehsal və digər təsərrüfat fəaliyyətini (məhsulların istehsalını, emalını, saxlanması, daşınmasını və satılmasını) birgə həyata keçirən insanlar qrupudur.

Ev təsərrüfatı - bir şəxsdən və ya şəxslər qrupundan ibarət institusional vahiddir. Şəxslər qrupu o halda ev təsərrüfatı hesab edilir ki, onlar bir evdə (mənzildə) yaşasınlar, öz gəlir və əmlakını tam və ya qismən birləşdirsinlər və bir sıra mal və xidmətlərin, əsasən də mənzil-kommunal xidmətləri və ərzaq məhsullarının istehlakını birgə həyata keçirsinlər.

Kənd təsərrüfatı məhsulları (ət, süd, yumurta, dənlilər və dənli paxlalılar, meyvə və tərəvəz) üzrə məlumatlar bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalını əhatə etməli və təqvim ili üçün hesablanmalıdır. Dənlilər və dənli paxlalılar üzrə məlumatlar təmizlənmiş çəkiyə görə, ət üzrə məlumatlar kəsilmiş çəkiyə görə, süd istehsalına dair məlumatlar fiziki çəkiyə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı nəticəsində alınan məhsulların (emal edilmiş taxıl məhsulları, şəkər, bitki yağları və s.), balıq və baliq məhsullarının istehsalına dair məlumatlar sənaye müəssisələrinin və fərdi sahibkarların məlumatlarına əsasən müəyyən edilir. Eyni zamanda nəzərə alınmalıdır ki, kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalçılarının və ev təsərrüfatlarının bir qismi kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı ilə də məşğul olur. Misal üçün, ev təsərrüfatlarında müxtəlif növ kənd təsərrüfatı məhsullarının konservləşdirilməsi, süd məhsullarının (yağ, pendir, qatıq, şor, qaymaq və s.), çörək və çörək məhsullarının, qənnadı məməlatlarının istehsalı ənənəsi ölkədə geniş yayılmışdır. Bu məhsulların da ərzaq balanslarının tərtibi zamanı nəzərə alınması üçün xüsusi tematik seçmə müşahidələr keçirilməli, belə müşahidələr keçirilmədikdə isə ekspert qiymətləndirmələrindən istifadə edilməklə müvafiq hesablamalar aparılmalıdır.

1.3. İdxal və ixrac

Kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının idxal və ixracına dair məlumatların mənbəyi gömrük statistikasıdır. İdxal və ixracın həcmi dedikdə, fiziki və hüquqi şəxslər tərəfindən həyata keçirilən əqdlərin nəticəsində ölkəyə daxil olan və ölkədən çıxarılan məhsulların, habelə humanitar ərzaq yardımı məhsullarının fiziki həcmi (netto çəkisi) nəzərdə tutulur. Ölkə ərazisindən tranzitlə keçən qida məhsulları idxal-ixrac göstəricilərində nəzərə alınır.

Ölkə sərhədlərini keçərkən vətəndaşlar (fiziki şəxslər) tərəfindən öz şəxsi istehlaki üçün gətirilən (aparılan) və gömrük rəsmiləşdirilməsi tələb edilməyən ərzaq məhsullarının həcmində dair ekspert qiymətləndirmələri əsasında qeyri-mütəşəkkil idxal-ixrac ilə bağlı əlavə hesablamalar aparıla və balansa nəzərə alınır.

1.4. İstehsal məqsədləri üçün istifadə

Balansın bu maddəsi üzrə təsərrüfatdaxili ehtiyaclarla (toxum, mal-qara və quş yemi, inkubasiya üçün yumurta) istifadə edilən məhsulların həcmi nəzərə alınır. Buğdanın balansının formalasdırılması zamanı bu maddə üzrə həmçinin ərzaq məqsədləri (un və yarma istehsalı) üçün emala verilmiş buğdanın həcmi də nəzərə alınır.

Toxum üçün istifadə edilmiş məhsulun həcmi dənlilərin və dənli paxlahı bitkilərin əkin sahəsini Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən tövsiyə edilmiş və 3 nömrəli Əlavədə göstərilmiş səpin normasına (hər bitki növü üzrə ayrı-ayrılıqla) vurmaqla aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$\dot{I}_{\text{toxum}} = S_{\text{əkin}} \times N_{\text{səpin}}, \quad (1)$$

burada $\dot{I}_{\text{toxum}}$ - toxum üçün istifadə edilmiş məhsulun həcmi, ton;

$S_{\text{əkin}}$ - rəsmi statistika məlumatlarına əsasən əkin sahəsi, ha;

$N_{\text{səpin}}$ - Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən tövsiyə edilmiş səpin norması.

Yem üçün istifadə edilmiş məhsulun həcmi mal-qara və quşların orta illik baş sayı nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Mal-qara və quşların orta illik baş sayı aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$\bar{S} = \frac{S_0 + S_1}{2}, \quad (2)$$

burada $\bar{S}$ – mal-qara və quşların orta illik sayı;

S_0 – mal-qara və quşların ilin əvvəlinə sayı;

S_1 – mal-qara və quşların ilin sonuna sayı.

Mal-qara və quşlara yem kimi verilən dənlilər və dənli paxlahılar, onların emalından alınan məhsulların həcmi aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$M_{\text{yem}} = \sum_{i=1}^n (N_{i_{\text{yem}}} * \bar{S}_i) \quad (3)$$

burada M_{yem} – ölkə üzrə mal-qara və quş yeminə sərf edilmiş məhsulların həcmi, ton;

i – ayrı-ayrı mal-qara və quş növü;

$N_{i_{\text{yem}}}$ – müvafiq növ mal-qara və quş üzrə yem norması;

$\bar{S}_i$ – ölkə üzrə müvafiq növ mal-qara və quşların orta illik sayı.

1.5. Qeyri-qida məhsullarının istehsal üçün istifadə

Balansın bu maddəsi üzrə qeyri-qida təyinatlı məhsulların (kraxmal, tibbi preparatlar, spirt və s.) istehsali üçün emala verilmiş məhsulun həcmi nəzərə alınır.

1.6. İtkilər

Balansın bu maddəsi üzrə məhsulun istehsali anından onun satışındanək (kənd təsərrüfatı istehsalçıları, tədarük müəssisələri, emal müəssisələri, topdan və pərakəndə ticarət müəssisələri) olan bütün mərhələlərdə daşınma və saxlanma zamanı baş vermiş itkilərin həcmi əks etdirilir. Məhsul yığımı (istehsali) zamanı və ya həmin ərefədə, habelə ev təsərrüfatlarında baş vermiş itkilər nəzərə alınır.

1.7. Əhalinin şəxsi istehlakı

Hesabat ilində əhali tərəfindən bütün qida məhsullarının istehlakını, yəni qida kimi birbaşa istifadəni əks etdirən bu maddə üzrə məlumatlar aşağıdakı düstur üzrə, “qalıq prinsipi” ilə hesablanır:

$$\Theta_{\text{ş.i.}} = (Q_{\text{i.o.}} + \dot{I}_{\text{s}} + \dot{I}_{\text{d}}) - (\dot{I}_{\text{i}} + Q/\text{qm} + \dot{I}_{\text{x}} + \dot{I}_{\text{tk}} + Q_{\text{i.s.}}) \quad (4)$$

burada $\Theta_{\text{ş.i.}}$ - əhalinin şəxsi istehlakı

$Q_{\text{i.o.}}$ - ilin əvvəlinə qalıq

$\dot{I}_{\text{s}}$ - istehsal

$\dot{I}_{\text{d}}$ - idxlər

$\dot{I}_{\text{i}}$ - istehsal məqsədləri üçün istifadə

Q/qm - qeyri-qida məhsullarının istehsalı üçün

$\dot{I}_{\text{x}}$ - ixrac

$\dot{I}_{\text{tk}}$ - itkilər

$Q_{\text{i.s.}}$ - ilin sonuna qalıq

Bu maddəyə əhalinin öz istehsalı olan, ticarət şəbəkələrində, o cümlədən bazar və yarmarkalarda alınan, ictimai iaşə obyektlərində, hərbi hissələrdə, xəstəxanalarda, sanator-kurort və digər sosial təyinatlı təşkilatlarda istehlak edilən məhsulların həcmi daxil edilir.

2. ÖZÜNÜTƏMİNƏT VƏ İDXAL DAN ASILILIQ SƏVİYYƏSİNİN HESABLANMASI

Balanslar əsasında ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini səciyyələndirən statistik göstərici - əsas növ ərzaq məhsulları ilə özünütəminət (Ö_{ts}) səviyyəsi hesablanır.

Bu göstərici aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$\ddot{O}_{\text{ts}} = \frac{\dot{I}_{\text{s}}}{\dot{I}_{\text{s}} + \dot{I}_{\text{d}} - \dot{I}_{\text{x}}} \times 100 \quad (5)$$

burada $\ddot{O}_{\text{ts}}$ - özünütəminat səviyyəsi, faizlə;

$\dot{I}_{\text{s}}$ - istehsal;

$\dot{I}_{\text{d}}$ - idxlər;

$\dot{I}_{\text{x}}$ - ixrac.

Ölkə əhalisinin qida məhsulları ilə təchizatında idxaldan asılılıq səviyyəsinin ($\dot{I}_{\text{as}}$) müəyyən edilməsi xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Bu göstərici aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$\dot{I}_{\text{as}} = \frac{\dot{I}_{\text{dxal}}}{\dot{I}_{\text{stehsal}} + \dot{I}_{\text{dxal}} - \dot{I}_{\text{ixrac}}} \times 100 \quad (6)$$

3. ADAMBAŞINA İSTEHLAK GÖSTƏRİCİSİNİN HESABLANMASI

Adambaşına istehlak edilən məhsulların natura ifadəsində həcmi hər bir məhsul növü üzrə əhali tərəfindən faktiki istehlak olunan məhsulların həcminin əhalinin orta illik sayına bölünməsi ilə hesablanır. Bu göstərici aşağıdakı düstur üzrə hesablanır:

$$Ai = \frac{\Theta_{\text{s.i.}}}{\Theta_{\text{o.s.}}} \quad (7)$$

burada Ai - qida məhsullarının adambaşına istehlakı, kq;

$\Theta_{\text{s.i.}}$ - əhalinin şəxsi istehlakı;

$\Theta_{\text{o.s.}}$ - əhalinin orta illik sayı.

Əhali tərəfindən istehlak edilən çörək və çörək məhsullarının (una çevirməklə) həcmi həm taxılın balansı, həm də taxıldan emalı nəticəsində alınan məhsulların balansı məlumatlarından istifadə edilməklə hesablanır. Taxıl istehlakına ev təsərrüfatları tərəfindən yalnız xammal şəklində (misal üçün qorğı, səməni) istehlak edilən taxıl daxildir, emal olunaraq istehlak edilmiş hissə nəzərə alınmır.

***VII. METHODOLOGICAL MANUAL ON
COMPILATION OF FOOD BALANCE***

METHODOLOGICAL MANUAL ON COMPILEATION OF FOOD BALANCE

Introduction

Food security is considered an integral part of economic and national security of each country. Provision of population with food products in Azerbaijan has been defined as one of the main directions of socio-economic policy of the state. For this reason, the compilation of food balances has substantive importance to provide state bodies and other data users with the necessary statistics on the demand for basic food products and its meeting.

The food balance (hereinafter - the balance) is a system of statistical indicators characterizing the main types of sources for agriculture, raw materials and food resources and directions of their usage. The balance reflects statistics on the movement of the product from its production to its final consumption, allows to analyze the current situation in the market of food products, assess the demand for imports, determine the consumption of food products. At the same time, the balance data has substantive importance in determining the level of self-sufficiency and import dependence on food products of the country.

Summary

Since the balances do not include food losses (for example, rotten, leftover, given as food for pets, etc.) within households it is necessary to look at them not as an actual measure of consumption, but as an indicator of food consumption for people. That is, depending on the level of food losses in households, as a rule, the volume of actual consumed food products is less than indicated in the balances. The balances only show the average consumption of the population and do not reflect the existing differences in the structure of consumption by different groups of the population.

Balances on the main types of products (excluding grain) are built in kind, considering the products produced as a result of processing of these products, but applying the conversion ratio of the basic products into the primary product. The conversion ratio of the basic products into the primary product is given in Annex 1.

The balance consists of two parts. The first part reflects the availability of resources and the sources of their formation, and the second part contains data on the use of available resources.

The balance is compiled by the State Statistical Committee on the basis of annual data for the reporting year for the following products according to the "Rules on compilation of food balances" approved by Decree of the Cabinet of Ministers of the Republic of Azerbaijan dated 30 March 2021, No. 80:

Grain and leguminous, by converting to grain and flour

- wheat
- other kinds of grains
- leguminous
- flour
- bread and bakery products
- rice
- groats
- macaroni products

Potato

Vegetable, garden plants and their processing products

- onion
- other vegetables
- market garden crops

- canned vegetables
- Fruit, berry and their processing products
  - fruit and berry
  - canned fruits
- Meat and meat products
- Milk and dairy products
  - milk and dairy products (including butter)
  - cheese
- Egg
- Fish and fish products
- Butter
  - vegetable oil
  - margarine
- Sugar and confectionery products
  - sugar
  - confectionery products
- Tea
- Edible salt.

The substantial data for the compilation of the balance is obtained from the following sources:

- data on the balance and loss of products in refrigerated warehouses and grain elevators from the "Electronic Agricultural Information System" of The Ministry of Agriculture of the Republic of Azerbaijan;
- data on state food resources from State Grain Fund of the State Material Resources Agency of the Ministry of Emergency Situations of the Republic of Azerbaijan;
- data on the agriculture and import-export of food products from the State Customs Committee of the Republic of Azerbaijan;
- data on the production of plants and livestock (based on the reports of rural administrative territorial representations and agricultural enterprises) from the State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan;
- the data on the study of production and stock of the food products, stock of main food products in trade organizations, average annual number of population, household budgets from the State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan

Economic calculations and expert assessments are also used during the compilation of balances.

The list of official statistical report forms used in the building of balances and the calculation of data is given in Annex 2.

"Resources" section of the balance consisting of "resources" and "utilization" sections consists of items "production", "import" and "stocks at the beginning of the year".

And for the production needs from the appropriate agricultural product (seeds, fodder, etc.), in the section "utilization" the data are reflected on the use for the production of non-food products, the export of agricultural and food products, the losses in the reporting period, the personal consumption of the population, that is, the direct use of food as food, and the residue by the end of the year.

The structure (model) of the food balance is built as follows.

Structure of food balance

Stocks = S_{b.y.} + P + I_m	Utilization = P_u + N/fp + Ex + L + P_{p/c} + S_{e.y.}
S _{b.y.} – stocks at the beginning of the year	P _u – production for utilization
P – production	N/fp – production for non-food products
I _m – import	Ex – export
	L – losses
	P _{p/c} – personal consumption of population
	S _{e.y.} – stocks at the end of the year

1. FORMATION OF SEPARATE ITEMS OF THE FOOD BALANCE AND THE CALCULATION OF INDICATORS

1.1. Stocks

The data on this item reflects the product resources available at the beginning and end of the reporting year in state reserves, enterprises producing agricultural products, processing enterprises, grain elevators and refrigerated warehouses, trade organizations, importers and exporters, individual entrepreneurs, family peasants and households.

1.2. Production

Production is the main source for establishing of resource. Data on agricultural products produced in the country or food products created as a result of the processing of agricultural products is reflected in this item.

The balance data on the production of agricultural products should fully cover the data of all producers in the country (state and non-state agricultural enterprises engaged in agriculture, non-agricultural enterprises, individual entrepreneurs, family peasants and households), regardless of whether the produced product is intended for sale or not.

Individual entrepreneur-a natural person engaged in entrepreneurial activity without creating a legal entity.

Family peasant farm is a group of people who jointly carry out production and other economic activities (production, processing, storage, transportation and sale of products) in rural areas without forming a legal entity based on personal labor and property owned or rented by family members and people working with them.

Household is an institutional unit consisting of one person or group of people. A group of people are considered household in case they should live in one house (apartment), unite their income and property in whole or in part and jointly consume a number of goods and services, mainly housing and communal services and food products.

Data on agricultural products (meat, milk, eggs, cereals and leguminous, fruits and vegetables) should cover the production of plants and livestock for all economic categories and be calculated for a calendar year. Data on grains and leguminous are calculated according to refined weight, data on meat according to cut weight, data on milk production are calculated according to physical weight.

Products obtained as a result of the processing of agricultural products (processed grain products, sugar, vegetable oils, etc.), data on the production of fish and fish products are identified based on data from industrial enterprises and individual entrepreneurs. At the same time, it should

be considered that some of the producers of agricultural products and households are also engaged in the processing of agricultural products. For example, the tradition of canning various types of agricultural products in households, producing dairy products (butter, cheese, yogurt, cottage cheese, sour cream, etc.), bread and bakery products, confectionery spread over the country. In order to take these products into account during the preparation of food balances, special thematic selective observations should be carried out, and if such observations are not conducted, appropriate calculations should be carried out using expert assessments.

1.3. Import and export

Source of data on import and export of the agricultural and food products is customs statistics. The volume of imports and exports means the physical volume (net weight) of products entering and exiting the country as a result of transactions carried out by natural and legal entities, as well as humanitarian food aid products. Food products passing through the country by transit are not considered in import-export indicators.

Additional calculations on unorganized import-export can be carried out and considered in the balance based on expert assessments on the volume of food products brought (taken) by citizens (natural persons) for their personal consumption and not requiring customs clearance when crossing the country's borders.

1.4. Use for production purposes

This item of the balance considers the volume of products used for intra-farm needs (seeds, fodder for livestock and poultry, eggs for incubation). When forming the wheat balance, the volume of wheat processed for food purposes (production of flour and cereals) is also considered under this item.

The volume of product used for seeds is calculated by multiplying the sown area of legumes and leguminous by the sowing norm (for each plant species separately) recommended by the Ministry of Agriculture and specified in Annex 3 according to the following formula:

$$U_{\text{seed}} = A_{\text{sown}} \times N_{\text{sown}}, \quad (1)$$

Here is U_{seed} – volume of usage for seed in agriculture, ton;

A_{sown} - sown area according to official statistics, ha;

N_{sown} - sowing norm recommended by the Ministry of Agriculture.

The volume of product used for fodder is determined taking into account the average annual number of cattle and poultry kinds. The average annual number of cattle and poultry kinds is calculated according to the following formula:

$$\bar{S} = \frac{S_0 + S_1}{2}, \quad (2)$$

here $\bar{S}$ – the average annual number of cattle and poultry kinds;

S_0 – number at the beginning of the year;

S_1 – number at the end of the year.

Legumes and leguminous supplied as fodder to cattle and poultry, the volume of products obtained from their processing are calculated according to the following formula:

$$T_{\text{forage}} = \sum_{i=1}^n (N_{i_{\text{rem}}} * \bar{S}_i) \quad (3)$$

here T_{forage} - volume of different products used as fodder by country, ton;

i - different kinds of cattle and poultries;

$N_{i,yem}$ - standart of fodder;

$\bar{S}_i$ - average annual number of corresponding kind of cattle and poultry by country.

1.5. Use for the production of non-food products

This item of the balance considers the volume of products to be processed for the production of non-food products (starch, medical preparations, alcohol, etc.).

1.6. Losses

This article of the balance reflects the amount of losses during transportation and storage at all stages from the production of the product to its sale (agricultural producers, procurement enterprises, processing enterprises, wholesale and retail trade enterprises). Losses incurred during harvesting (production) or on the same period, as well as in households are not considered.

1.7. Personal consumption of population

The data on this item, reflecting the consumption of all food products by the population as well, their direct use as food in the reporting year, are calculated by "residual principle" according to the following formula:

$$Pp.c. = (Sb.y. + P + Im) - (P_u + N/fp + Ex + L + S_{e.y.}) \quad (4)$$

here   Pp.c. - personal consumption of population

Sb.y. - stocks at the beginning of the year

P - production

Im - import

P_u - production for utilization

N/fp - production for non-food products

Ex - export

L - losses

S_{e.y.} - stocks at the end of the year

This article includes the volume of products of the population's own production purchased in trade chains, including at markets and fairs, consumed at catering facilities, in military units, hospitals, sanatorium and health-resorts and other social organizations.

2. ESTIMATION OF SELF-SUFFICIENCY LEVEL AND DEPENDENCE ON IMPORT

The statistical indicator characterizing food security of the country based on the balances is calculated by the level of self-sufficiency ($C_{selfsuf}$) with the main types of food products.

This indicator is calculated according to the following formula:

$$C_{selfsuf} = \frac{P}{P + Im - Ex} \times 100 \quad (5)$$

Here $C_{selfsuf}$ – level of self-sufficiency, in percent;

P - production;

Im - import;

Ex - export.

Determining the level of dependence on import (C_{import}) in the supply of food products to population of the country has particular importance. This indicator is calculated according to the following formula:

$$C_{import} = \frac{\text{import}}{\text{production} + \text{import} - \text{export}} \times 100 \quad (6)$$

3. ESTIMATION OF CONSUMPTION INDICATORS PER CAPITA

The volume of consumed products per capita in kind is calculated by dividing the volume of actually consumed products by the population for each type of product by the average annual number of population. This indicator is calculated according to the following formula:

$$Ai = \frac{Pp.c}{Pa.n.} \quad (7)$$

here Pc - food consumption per capita, kq;

$Pp.c.$ – personal consumption of population;

$Pa.n.$ - average annual number of population.

The volume of bread and bakery products consumed by the population (by converting to the flour) is calculated using data on both the grain balance and the balance of products obtained as a result of grain processing. Grain consumption includes grain consumed by farms only in the form of raw material (for example, fried wheat, malt), while the part consumed by processing is not considered.

“Azərbaycanın ərzaq balansları” / Statistik məcmuə / Bakı, 2022
“Food balances of Azerbaijan” / Statistical yearbook / Baku, 2022

Məcmuənin hazırlanmasına ümumi rəhbərlik:

Tahir Budaqov

Buraxılış üzrə məsul:

Kənd təsəssürüfatı
statistikası şöbəsi

Şöbə müdürü:

Gündüz Məmmədov

İcraçılar:

Samit Salayev

Xəlil Qorçuyev

Kamran Bayramov

tel:

+(99412) 377-10-70 (22-40)

General leadership for preparation of the publication:

Tahir Budagov

Responsible for issue:

Agricultural Statistics Department

Head of department:

Gunduz Mammadov

Executors:

Samit Salayev

Khalil Gorchuyev

Kamran Bayramov

tel:

+(99412) 377-10-70 (22-40)

QEYDLƏR ÜÇÜN
FOR NOTES

Çapa imzalanma tarixi: 17.08.2022

Format 70x100 1/16

Tiraj 100 nüsxə

“Narınçı Nəşriyyat Evi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti
Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, A.Məmmədov 83.